

Pandemi Koşullarında Alman Politikalarında Paradigma Değişikliği mi?

Yeni Koalisyon Hükümeti Üzerine Görüşler

İlerlemeye Olan Tam İnançla Kapitalist Balayına

Georg Auernheimer

Özet: Pozisyonları ve gelecekteki politikaları içeren bu metnin adresi orta sınıftır, kalifiye işçiler katmanı da buna dahil. Nüfusun marjinalleştirilmiş gruplarının bekleyebileceği pek fazla birşey yok. Açıklamalar ve yapılması düşünülenler oldukça Avrupamerkezcidir. Bu politikayı taşıyan ve teknik kazanımları temel alan ilerlemeye dair inanç, gezegenimiz üzerindeki yaşamı hedef alan günümüzdeki tehditler karşısında cesareti toplamak için ormanda ısıklık çalmak gibidir.

SAYFA 3

“Piyasa Dostu” bir Demokraside Çocuk Dostu Değil, Sermaye Güdümlü Kriz Yönetimi

Michael Klundt

“Alman devletinin net varlığı 1991 sonu ve 2011 sonu arasında yaklaşık 800 milyar avro gerilerken, özel hanelerin net varlıkları (kâr amacı gütmeyen özel kuruluşlar dahil) nominal olarak yaklaşık 4,6 trilyon avrodan on trilyon avroya çıkarak iki kartından fazla arttı. Her bir ekonomik performans oranla bu zaman diliminde söz konusu artış üçten dört katına çıkmıştır”.

SAYFA 4-5

Aralıkta bir Gün

Franz Hamburger

Korona politikasının devamında bu kalıplar, devlet pedagojik yaklaşımla yurttaşların karşısına çıkabildiği ve çıkması istendiği için yeniden siyasete dönüşü sağladı. Öyle ki, “yumuşak rotanın” sonlandırılması istenebiliyor, “dördüncü dalgayı kırmak” ancak “önlemleri arttırmakla” ve “sert müdahalelerle” başarılabilmemiş. Görüldüğü kadarıyla devlet, anayasa mahkemesinin onayıyla, eğitici ve terbiye eden bir usta olarak yalnızca sözümona “aşı karşıtları” ya da “aşılacak istemeyenler” karşısına değil, aksine özellikle de uslu yurttaşların da önüne çıkıyor.

SAYFA 6

Günümüzde Eğitim Politikaları - Sendikanın Üstlendiği Role Yansıması

Kenneth Rösen

Burjuva toplumun kapitalist koşullarında sosyal eşitsizliğin - bununla sınıf ilişkilerinin - eğitim ve öğretim yapılanması içerisinde yeniden üretilmesi yeni bir bilgi değildir. Bu nedenle sosyal eşitsizliğin eğitim yoluyla aşılması kalmaması, aksine en iyi durumda yönetilmesi, ama genelde yeniden üretilmesi ve temelinin sağlamlaştırılması, Alman eğitim ve öğretim yapılanmasının başlıca skandalıdır.

SAYFA 7

Project Article 26

Afrika Kıta Koordinasyonu

KURULUŞ DUYURUSU

PoliTeknik'in Ocak 2017'de başlayan “Eğitim Haklarının Genişletilmesi Projesi”nde yeni bir eşik

Değerli Okurlar,

Bizler, project Article 26'yı gönüllüce kabul eden, Afrika'nın dört bir yanından sendikalar, üniversite öğrencilerinin kurduğu birlikler, sivil toplum kuruluşları, öğrenci örgütleri, lise, kolej öğretmenleri ve öğretim üyeleri olarak söz konusu projenin yönergeleri dahilinde değişimleri ve faaliyetleri kolaylaştırmak için AFRIKA Kıta KOORDİNASYONU (CCA) oluşturmaya karar verdik. Uluslararası Projenin amaçları aşağıda belirtildiği gibidir:

“Eğitim Haklarının Genişletilmesi” Projesi BM'ye sunulacak bir teklif olarak geliştirildi. Bir insan hakkı olan eğitim hakkının genişletilmesi projesine dahil olan çeşitli sosyal ortaklar, BM'de oylanmak üzere sunulacak olan „eğitim haklarının genişletilmesi üzerine bildirme“ oluşturmak amacıyla çeşitli alanlarda çalışacaktır. Proje, BM İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 26. maddesinin kademeli olarak düzenlenmesi/değiştirilmesi üzerine odaklanmaktadır.

Devamı 2. sayfada ▶

1. sayfadan devam... ▶

Project Article 26

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 26. maddesinin genişletilmesi, geniş bir meşru zemin oluşturacak ve demokratik yapılardan dışlanan tüm insanlar için anlamlı bir deneyim olacaktır. Bu çalışma ilginç bir bakış açısı ve vizyon oluşturacaktır, zira insanlığın yasa koyucu olarak hareket etmesi ve çıkarlarını doğrudan dile getirmesi sıradışı bir durumdur.

Afrika kıtası halihazırda 20 ülke ile bu projede yer almakta ve proje için küresel ve bölgesel organizasyonların oluşturulmasında öncü rol oynamaktadır.

Bu doğrultuda, çalışmaya katılım gösteren kurumlar Afrika Kıta Koordinasyonu'nu (CCA) oluşturmaya ve CCA'nın kesin olarak kurulduğunu ilan etmeye karar verdiler.

Bu projeyi gönüllü olarak desteklemeye ve bir insan hakkı olan eğitim hakkının genişletilmesi amacıyla bildirge hazırlanmasında inisiyatif almaya hazır olan tüm Afrikalı katılımcıları, bu uzun yolda bize katılmaya davet ediyoruz. Afrika koordinasyonu üç farklı bölgeye bölünmüştür: Fransızca Konuşulan Bölge, İngilizce Konuşulan Bölge ve Portekizce Konuşulan Bölge.

Güncel olarak dört temsilcimiz bulunmaktadır: Benin'den Romain DOKOUMOU, Fildişi Sahilleri'nden Abdoulaye COULIBALY, Kenya'dan Bernadetta MUMBUA ve Zimbabwe'den Austin MUSWERE.

Belirtilen şekilde ve PoliTeknik koordinasyonunu destekler nitelikte organize olan bu kuruluş, sadece bu bölgeler için değil, daha sonra oluşturulacak farklı bölgeler için de faaliyetleri koordine etmeye aktif destek sunacaktır. CCA, genel koordinasyonun karar alma organlarına önerilerde bulunacak ve tabana rapor verecektir.

21. yüzyılda her çocuğun eğitim hakkına gerçekten erişmesini sağlamak için bu kampanyaya katılmanızı rica ediyoruz. Referans için 8 dilde yayımlanan proje dosyasına www.politeknik.de adresinden ulaşabilirsiniz. Diğer sorularınız veya açıklama beklemediğiniz konular için lütfen bize yazın: info@politeknik.de

İlginizden dolayı içtenlikle teşekkür ederiz,

CCA Üyeleri adına
Romain DOUKOUMOU
Coulibaly ABDOULAYE
Bernadetta MUMBUA
Austin MUSWERE

Afrika Kıta Koordinasyonu Üyeleri

BENİN

Organisation Béninoise des Spécialistes de la Petite Enfance (OBSPE)
Syndicat National des Enseignants des Ecoles Maternelles du Bénin (SYNAEM)
Syndicat National de l'Enseignement Primaire Public du Bénin (SNEP)
Syndicat National des Instituteurs Acteurs du Développement pour une Education de Qualité au Bénin (SYNIADEQ)
Syndicat National de l'Enseignement Secondaire Public du Bénin (SYNESP)
Association pour la Survie en l'Entraide des Personnes Handicapées, les Enfants Démunis et les Orphelins (ASEPHEDO)
Syndicat National des Personnels des Enseignements Maternel, Primaire et Secondaire du Secteur Privé du Bénin (SYNAPEMAPS-SP)

FİLDİŞİ SAHİLLERİ

Syndicat National des Enseignants du Second Degré de Côte D'ivoire (SYNESCI)

KENYA

Kenya Union of Domestic, Hotels, Educational Institutions, Hospitals and Allied Workers (KUDHEIHA)

LİBERYA

Consortium of Education Defenders of Liberia (COEDEL)

MALAWİ

Private Schools Employees Union of Malawi (PSEUM)

MORİTANYA

Union des Travailleurs de Mauritanie (UTM)

NAMİBYA

Teachers Union of Namibia

NİJER

Syndicat National des Agents de la Formation et de l'Education du Niger (SYNAFEN)

Syndicat national des Travailleurs de l'Education du Niger (SYNTEN)

Alliance Globale Pour l'éducation Et Le Developpement (AGEDE)

TUNUS

Syndicat Général des Inspecteurs de l'Enseignement Primaire (SGIEP)

UGANDA

Uganda Liberal Teachers' Union, (ULITU)

ZAMBİYA

Professional Teachers Union of Zambia (PROTUZ-Zambia)

ZİMBABWE

General Agriculture and Plantation Workers Union of Zimbabwe (GAPWUZ)

İÇİNDEKİLER

1 - 2. Sayfa

PoliTeknik

Project Article 26

Afrika Kıta Koordinasyonu Kuruluş Duyurusu
PoliTeknik'in Ocak 2017'de başlayan "Eğitim Haklarının Genişletilmesi Projesi'nde" yeni bir eşik

3. Sayfa

Georg Auernheimer

İlerlemeye Olan Tam İnançla Kapitalist
Balayına Doğru
Öko-sosyal-liberal bir koalisyonun politik perspektifleri üzerine

4 - 5. Sayfa

Michael Klundt

"Piyasa Dostu" bir Demokraside Çocuk Dostu Değil, Sermaye Gülümlü Kriz Yönetimi

6. Sayfa

Franz Hamburger

Aralıkta bir Gün

7. Sayfa

Kenneth Rösen

Günümüzde Eğitim Politikaları - Sendikaların Üstlendiği Role Yansıması

8. Sayfa

Amine Cansu

Deneme: Korona Döneminde Eğitim

9. Sayfa

Fatoş Atalı-Timmer

Dil Irkçısı Anlatılar

10. Sayfa

Claus Melter

Almanya ve Avrupa Birliği'nde Milliyetçi, Sömürgeci ve Irkçı Gelenekten Gelen Milliyetçi-Irkçı Toplumsal İlişkiler

11 - 13. Sayfa

Michael Winkler

Bir İnsan Hakkı Olarak Eğitim Hakkının Nasıl Genişletilebileceğine Dair Küçük Notlar

14 - 15. Sayfa

Dünya Genelinden Görüşlerle Öğrencilerin Pandemi Deneyimleri - III

Almanya'dan Örnekler
Irem Nakazawa / Tuğçenur Tuğrul / Dorothee Zimmer-Geçici / Bahar Bağlı

16. Sayfa

PoliTeknik İllüstrasyonu

En Alttakiler

En Üsttekiler

KÜNYE | IMPRESSUM

PoliTeknik

Türkçe Gazete
Türkische Zeitung

Quartalsweise

Üç ayda bir

Unentgeltlich

Ücretsiz

ISSN 2198-8706

Herausgeber/
Yayımlayan Kurum:
Verein für Allseitige Bildung e.V.
(Çokyönlü Eğitim Derneği)

Visdp | Chefredakteur/
Genel Yayın Yönetmeni:
Zeynel Korkmaz

Postanschrift/Posta adresi:
Postfach 25 03 48
40092 Düsseldorf

Webseite/Internet adresi:
www.politeknik.de

Kontakt/ İletişim
info@politeknik.de

Druck/ Baskı:
Hürriyet A.Ş.
Zweigniederlassung Deutschland
An der Brücke 20-22
64546 Mörfelden Walldorf

Gestaltung/Grafik Tasarım
Atelier Grafik & Illustration
Ömer Yaprakçıran

Georg Auernheimer

İlerlemeye Olan Tam İnançla Kapitalist Balayına Doğru

Öko-sosyal-liberal bir koalisyonun politik perspektifleri üzerine

İklim krizi engellenmek isteniyorsa ekonominin yeniden düzenlenmesi kaçınılmaz. Birçok kişi artık bunu kabul ediyor, en azından öyle görünüyor. Ancak bu durumda yöneltmesi gereken soru, bu düzenlemenin devlet müdahaleleriyle demokratik kamuoyuna mı, yoksa piyasanın ussallığına mı güvenerek, devlet yardımları ve vergi kolaylıklarıyla yapılmasının düşünülmüştür. SPD, Yeşiller ve FDP gelecekteki koalisyon hükümeti için yürüttükleri pazarlıkta ikinci yolu seçti.

İstikşafi görüşme metni sloganlarla dolu. "Yola koyulmaktan" bahsediliyor, "ilerleme" ve "modernleşme" sözü veriliyor. Onlar kendilerini "köklü bir dönüşümü" gerçekleştirecek olan "ilerlemenin koalisyonu" olarak görüyor. "Modernleştirme" sıklıkla kullanılan boş bir ifadedir. İnsan görüşmelere katılan tarafların büyük ifadelerin sarhoşluğuna kapıldığı izlenimi kazanıyor.

Dünyamızın durumunu betimlemek zahmetine girmiyorlar. Bize hemen olağanüstü umutlar vad ediyorlar. İklim krizi, hava kirliliği, türlerin yok oluşu için tek bir sözcük yok, zengin ve yoksul arasında açılan uçurum için de, nitekim SPD seçim programında da bu uçurumu dile getirmeyi tercih etmedi. Ortalığı kasıp kavuran yoksulluk hakkında hiçbir şey yazmıyor. Sadece "sosyal dayanışma" konusunda kaygılılar. Dünyanın başka kısımlarındaki yoksulluk ve hatta açlık zaten ele dahi alınmıyor. Yaklaşan iklim felaketi "iklim değişikliği" denilerek önemsizleştiriliyor.

Belirleyici bakış açısı Avrupamerkezci bir bakış açısıdır. Metinde şu cümleleri okumak mümkün: "Gelecek yıllar Almanya ve Avrupa'yı güçlendirmek için belirleyicidir - iklim değişikliği, dijitalleşme, refahımızı güvence altına almak, sosyal dayanışma ve demografik dönüşüm gibi üstesinden gelinmesi gereken büyük sorunlar". AB'nin güçlü ve zayıf üyeleri arasındaki fark burada gözetilmiyor, Küresel Güney'in borçlu ve yoksul ülkelerinden söz etmeye bile gerek yok.

Gelmekte olan trafik lambası koalisyonu Afganistan'a karşı yürütülen vahim askeri müdahale karşısında şu güvence ile tepki gösteriyor: "Biz Afganistan operasyonu sırasındaki tahliye misyonumuzu parlamenter bir araştırma komisyonu ile gözden geçireceğiz". Gelecekte daha donanımlı olmak için stratejik bir değerlendirme söz konusudur. Ve metinde şöyle devam ediliyor: "Ayrıca operasyonun tamamını bilimsel ekspertiz yapacak bir araştırma komisyonunda değerlendireceğiz. Elde edilecek sonuçlar uygulamaya yakın ve geleceğe dönük olarak gözden geçirilmeli ve Almanya'nın gelecekteki dış

müdahalelerini şekillendirirken onlardan yayarlanılmalı". Böylesi operasyonların mantığından şüphe duyulduğuna ilişkin zerre ipucu görmek mümkün değil. Burada belirleyici olan salt araçsal ussallıktır. İnsanda savaşın yarattığı sosyal ve politik yıkımın "değerlendirmenin" bir nesnesi yapılmak istenmediği izlenimi doğuyor. Jeopolitik savaş siyasetinin ekolojik sonuçları Yeşiller Partisi'nin dahi kafasını kurcalıyormuş gibi görünmüyor.

Yön belirleyici ilk paragrafta, "modern devlet ve dijital yolculuk" başlığı altında hızlı "idari işlemler, planlama ve onaylama işlemleri" hedef olarak belir-

İKLİMİ KORUMAK İÇİN YAPILACAK YATIRIMLAR "SÜPER AMORTİSMANLARLA" "TEŞVİK EDİLMEK" İSTENİYOR

leniyor. "Amaç hayatı kolaylaştırmak". Hangi yurttaşlardan söz ediliyor, sosyal yardımlara bağımlı olanlardan da mı? Bu vaatlerin tamamında kamunun yoksulluktan felçli eli gözardı ediliyor. Bu durumun anayasasının zorunlu kıldığı "borçlanma freni" devam ederken büyük zenginliklerin vergilendirilmesine hayır diyerek değişmesi beklenemez.

Yeşiller'in koalisyon görüşmelerinde masada olduğu düşünüldüğünde, iklimi korumayı hedefleyen tasarılar hayal kırıklığı yaratacak düzeyde pek hırslı değil. Teknolojik yeniliklere bel bağlanıyor. "Yeni ticaret modelleri ve teknolojiler iklime zarar vermeden refah ve iyi iş olanağı yaratabilir", iyimserlik bu yönde işliyor. Örneğin akıllı bir sistem ile bireysel taşımacılık kamusal taşımacılıkla koordine edilmek isteniyor. Kamu yolcu taşımacılığının genişletilmesi konu edilmiyor. İklimi korumak için yapılacak yatırımlar "süper amortismanlarla" teşvik edilmek isteniyor. Almanya "elektrikli hareketliliğin ana pazarı yapılmak" isteniyor. Liberal-ekonomik ve milli kategorilerde düşünüldüğünü görmek zor değil. Yeşiller'in seçmenlerine yenilenebilir enerjinin yaygınlaştırılması sözünü vermesi ve kömür üretimini daha erken sonlandırma vaadi de cabası. Verilen bu sözleri ise kısıtlayıcı nitelikte şu ifadelerle yer verildi: "İdeal durumda bu 2030'da başarılacak". Enerji şirketleri karşısında olduğu gibi endüstriyel tarım karşısında da çok dikkatli davranılıyor. Bitki ilaçlarının "zorunlu kullanım oranında sınırlandırılması" hedefleniyor.

Çocuk ve yaşlıların yoksulluğu ve de ekonomik dönüşüm çerçevesinde gelir kaybına uğrama tehlikesi karşısında aldıkları *sosyal politik pozisyonlar* sığ kalıyor. SPD asgari emeklilik seviyesinin

yüzde 48 olmasını ve emeklilik yaşının yükseltilmemesini kabul ettirdi. Ancak "yasal emeklilikte kısmen fon biriktirme yoluna gidilmesi" ve "Alman emeklilik sigortasına rezervlerini finans piyasasında düzenli yatırma olanağı verilmesi" hedefleniyor. Bu bir tarafta oldukça şişmiş finans piyasasını doyurmaya devam etmek ve diğer tarafta emeklileri bu piyasanın risklerine maruz bırakmak demektir. *Hazırlanacağı duyurulan temel çocuk güvencesi modeliyle ilgili soru işaretleri var*, özellikle de bu modelle sosyal eşitsizliği dengelemenin mi amaçlandığı, dengelemenin mümkün olup olmadığı ve bunun ne derece yapılabileceği sorusu. Asgari üç-

ilişkin karar yetkisi artık parlamentoda değilse, bu demokrasiden arındırmanın yeni bir adımı olur.

Dış politikaya dair şu ilke aydınlatıcıdır: "Almanya küresel sorumluluğu üstleniyor". Bu bir manifestoyu çağırıyor. "Küresel sorumluluk" oldukça çokanlamlı bir ifade. Muhtemelen "Batılı Değerler Birliği" düşünülerek, şu tümce ekleniyor: "Zamanımızın büyük görevlerinden hiçbirini ülke olarak tek başımıza çözemeyiz". Otoriter devlet ve diktatörlüklerle olan "sistem rekabeti" buna dahildir. *Rusya ve rakip olarak Çin ile Soğuk Savaş için seçilen şifreli formülasyon bu.* Ama aynı zamanda "uluslararası eylemler Birleşmiş Milletler'in sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda şekillendirilmek isteniyor". Tahminen bu hedefler arası bir çelişki.

İstikşafi görüşme metninde olsa olsa entegrasyon politikasında kararlılık beyanını olumlu yön olarak öne çıkarmak mümkün. Bu noktada sığınmacı statüsünden iş göçü yönünde "şerit değiştirmeye" kolaylık sağlaman isteniyor. İş piyasasına bir bakış bu tutumun oluşmasında mutlaka yardımcı olmuştur.

Özet: Pozisyonları ve gelecekteki politikaları içeren bu metnin adresi orta sınıftır, kalifiye işçiler katmanı da buna dahil. Nüfusun marjinalleştirilmiş gruplarının bekleyebileceği pek fazla birşey yok. Açıklamalar ve yapılması düşünülenler oldukça Avrupamerkezci. Bu politikayı taşıyan ve teknik kazanımları temel alan ilerlemeye dair inanç, gezegenimiz üzerindeki yaşamı hedef alan günümüzdeki tehditler karşısında cesareti toplamak için ormanda ıslık çalmak gibidir. Küresel kapitalizmde politikanın sürekli duvara tosladığına dair hiçbir şey duymak istemiyorlar, özellikle de geçmiş on yıllar boyunca uygulanan neoliberal politikalar nedeniyle, bu politikalar arasında şirketlerin "alt-siyaseti" de bulunuyor, üretim ve hizmetlerin başka bölgelere kaydırılması örneği gibi. Politikanın nüfuzu büyük gölge bankalar ve internet platformları karşısında kaybettiği kontrol hakkında tek bir söz dahi söylenmiyor. Gelecekteki koalisyonun duyurduğu "yola koyulma", kontrol edilmesi pek mümkün olmayan bir kapitalizme doğru ilerlemek olacak. Eğer federal hükümete belli bir örnek fonksiyon tanımak isteniyorsa, o zaman gelecekteki koalisyon hükümetinin yapacakları hakkındaki duyuruları, hayal kırıklığı yaratan son G20 zirvesi sonuçları ve herseyde önce Dünya İklim Konferansı pek de iyi şeyler vaatmiyor, ne Almanya ne de dünyanın geri kalanı için.

retin 12 avroya çıkarılması için varılan uzlaşma güçlendirilmesi amaçlanan toplu sözleşme ile birlikte övgüyü hak ediyor, her ne kadar 12 avro sonraları yaşlılıkta karşılaşılabilecek yoksulluğu engellemek için yeterli olsa da. İşsizlik Parası II'nin "Vatandaş Parası" olarak adının değiştirilmesi ise göz boyamadan başka bir şey değil.

Koalisyon görüşmelerine katılan taraflar koruma sağlamadığı açık kiracı haklarına dair mevcut düzenlemeyi "değerlendirmek ve uzatmak" istiyor. Bu değerlendirmenin neye iyi geleceğine akıl erdirmek zor. Koalisyoncuların davet etmek istedikleri "konutlarda yeni kamu yararı" ve "tüm önemli aktörlerle oluşturulacak bir 'ödenebilir konut ittifakından' kehanetvari bir şekilde söz ediliyor". Kiracı konumundaki her dört haneden birinin yoksullaşma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu okuduğumuzda, günümüzdeki acil durum bu şekilde nasıl giderilecek?

Vaka başına sabit oran sisteminde dirlenmesi sağlık politikası açısından ağır sonuçları olan bir karar olarak görülebilir. Bu sistem sadece "geliştirilmek" isteniyor, bir diğer ifadeyle çocuklar gibi vaka grupları ayrıntılandırılmak isteniyor.

Bu Diagnosis Related Groups sisteminin işletme hesaplamalarının uygulamaya sokulmasıyla klinik alanındaki özelleştirmeyi arttırdığı ve şimdi yaşanan kriz anında yeterli olmayacağı tartışmasıdır.

Borç frenine rağmen 2020'li yılları "geleceğe yatırımların on yılına dönüştürmek" istiyorlar. Özel sermayeyi cesaretlendirmek için yatırım şirketleri kurulması düşünülüyor. Yatırımlara

Çeviri: PoliTeknik

Michael Klundt

“Piyasa Dostu” bir Demokraside Çocuk Dostu Değil, Sermaye Güdümlü Kriz Yönetimi

Yüzlerce siyasetçi birbirine yakın, maskesiz fotoğraf çekildiğinde, ancak böyle fotoğraflar nedeniyle gösteriler yasaklandığında, hükümet politikacıları Almanya’da onlarca insanla akşam yemeğinde ya da Türkiye’de binlerce taraftarla parti organizasyonlarında buluşup (bkz.: 1.3.2021 tarihli HR-Inforadio), aynı zamanda halklarına katı davranış kuralları getirdiklerinde, bu sadece pandemi ile mücadeleye ve enfeksiyona karşı korumaya zarar vermez, aksine halkın yönetenlere olan güvenini sarsar. Ve örneğin eğer federal sağlık bakanı sürekli sözümona karakter testleri ve karakterle ilgili sorularla eğitmek istiyorsa, ama görünüşe göre pozitif çıkan testinden üç gün önce yemek yediği restorantı bilgilendirme “karakterini” dahi göstermiyorsa, bu da pek karakterli bir enfeksiyonla mücadele sayılmaz. Ve üstüne üstlük Dahlem’deki milyonluk villasındaki karantina süresi, aynı durumdan etkilenen, Berlin-Marzahn ya da Wedding’de çok katlı apartman bloklarında yaşayan çocukların karantina süresinden mutlaka biraz daha konforlu geçirmiştir. Bunu da gözardı etmemek gerekir. Bütün bu soruları ele alırken, sosyal eşitsizliği ve sosyal sorunu unutmamalıyız. Farklı önlemlerin farklı gruplar üzerindeki etkisi de farklıdır.

Neoliberalizm henüz bitmedi

Frankfurt Goethe Üniversitesi felsefe profesörü Martin Hartmann’ın 27 Ekim 2020 tarihli Frankfurter Rundschau gazetesinde vurguladığı gibi, “Korona nedeniyle ilkbahardaki (2020; M.K.) kapanma ailelerin ve böylece her şeyden önce kadınların zararına olmuştur” (27.10.2020 tarihli FR). En azından birçok kişi için bu çok açıktır. Ancak Hartmann şimdi bir ekonomik krizden diğerine sürekli öldüğüne ve işi bittiğine inanılan neoliberalizmin, iddia edilen aksine, görüldüğü kadarıyla hem ideolojik hem de maddi açıdan çok daha etkili olduğuna işaret ediyor. Neoliberalizmin sözde borçlanan, güçlü, otoriter devlet ve muhafazakârlıkla hiçbir ilgisi olmadığı yanılgısı belki de onun kuruluş efsanesinin ve de başarı koşullarının bir parçasıdır. Buna göre neoliberalizm sözde yalnızca bireysel özgürlükleri hedeflemektedir. Ama bu başından itibaren böyle değildi.

Modern neoliberalizmin kuruluş tarihinin 11 Eylül 1973 olması boşuna değil. O tarihte CIA ve ABD hükümetinin desteklediği General Pinochet demokratik seçimle başa gelen başkan Allende’yi bir darbe ile devirmiş ve bir askeri diktatörlük inşa etmiştir. Bu diktatörlük tüm muhalifleri kamp-

lara götürdü, onlara işkence yaptı ve onları katletti, o sırada, sendikaların ve solun örgütlü itirazı ve direnişle karşılaşmadan, Chicago’lu neoliberal ekonomist Milton Friedman’ın öğrencileri Şili toplumunu baştan sona radikal piyasa kurallarına göre tersyüz etmek üzere ülkeye davet edilmiştir (bkz.: Klein 2007, S. 18 ve akabindeki sayfa). Böylece onlar diktatörle birlikte salt

Bonn ya da Münih’teki (Kohl ve Strauß) taklitçileri halkın çoğunluğunun “özgürlüğü” ile elbette ilgilenmiyordu, ancak bu, neoliberal “anlatıyı” pek de kesintiye uğratmadı. Ve dolayısıyla ekonomi, siyaset, medya ve bilimdeki neoliberal güçlerin Korona krizinde dahi hiç sendelememeleri pek de şaşırtıcı değildir. Hartmann’ın kaleme aldığı gibi, neoliberalizm “bazı karşıtlarının

KÂRI ÖZELLEŞTİREN VE ZARARI TOPLUMSALLAŞTIRAN AYNI NEOLİ-BERAL YAPISAL KALIP KENDİNİ BELLİ ETTİRİYOR

eğitim sistemi ve emeklilik sigortasının tamamını özelleştirmekle kalmamış, ayrıca sağ-otoriter bir anayasanın yazılmasını sağlamışlardır (Bu anayasa nihayet 2020’de yapılan referandumla büyük bir kesim tarafından tartışmaya açılmıştır). Bu faşistvari askeri diktatörlük ve arkadaşları ve de Washington (Reagan), Londra (Thatcher) ve de

inandığından ve bazı savunucularının inanmamızı istediğinden farklı olarak, günümüzde de oldukça dirençli olsa gerek” (agy).

Barbara Supp’un 6.2.2012 tarihli Spiegel dergisinde yazdığı gibi, örneğin neoliberal bakış açısından (sosyal) devletleri aşırı kısıtlama ve özelleştirme

politikaları uygulamaya zorlamak için adeta bir “borçlandırma stratejisi” (örneğin silahlandırma; s. Reagan, Trump vs.) mevcut. Supp, neoliberalizmin bu “boş kasalar stratejisine” yüksek kademeli Alman iktisat bilimci Herbert Giersch örneğiyle açıklık getiriyor. “Acilen, diye yazıyor doksanlı yıllarda daha çok ekonomi çevrelerinde tanınan bir uzman, devlet güç kaybetmeli. Buna direnç gösterilmesini beklemek gerekir. Bu sorun örneğin vergilerin düşürülmesiyle çözülebilirdi. ‘Boş kasaların diktasına’ ihtiyaç varmış. Bunun için ‘yakışık almayan bir açık’ gereklmiş. Bu şekilde devletin kısıtlanabileceği düşünülüyor. Açık seçik yazıyor: Devlet zorunluluktan güç yitirip yoksullaşmamalı, aksine ilkece bu durma gelmeli. Bunu yazan egzotik biri değil. O, Herbert Giersch’ti, bir buçuk yıl önce büyük yaşta ölen, on yıllar boyunca ‘Alman iktisadının duayeni’ olarak kabul edilen bir bilimadamı. O, hükümet danışmanı olarak çalıştı, ‘Beş Ekonomi Bilgesi’nin’ kurucu üyesiydi, Kiel Dünya Ekonomisi Enstitüsü Direktörü, etkili bir ders kitabı yazarı ve günümüzde bankalarda, derneklerde, şirketlerde bulabileceğimiz birkaç iktisatçı kuşağını eğiten bir addı. O öncü bir neoliberal iktisat bilimciydi, Thatcher gibi, her klasik liberal piyasa siyasetinin, her klasik işveren dostu politikanın referans aldığı bir Hayek taraftarıydı” (Supp, Barbara (2012): Unbarmherzige Samariter. Wie Margaret Thatcher und ihre deutschen Schüler die marktkonforme Demokratie erschaffen haben. In: SPIEGEL Nr. v. 6. 2. 2012, S. 56–57).

İzlenen söz konusu siyasetin sonuçlarını federal hükümetin dördüncü yoksulluk ve zenginlik raporu (2013) listeliyor olsa gerek: “Alman devletinin net varlığı 1991 sonu ve 2011 sonu arasında yaklaşık 800 milyar avro gerilerken, özel hanelerin net varlıkları (kâr amacı gütmeyen özel kuruluşlar dahil) nominal olarak yaklaşık 4,6 trilyon avrodan on trilyon avroya çıkarak iki kartından fazla arttı. Her bir ekonomik performansa oranla bu zaman diliminde söz konusu artış üçten dört katına çıkmıştır” (BMAS 2013, sayfa 49). Yeni federal hükümetin aşırı değer biçilen bu özelleştirmeyi sürdüreceği, emeklilik sigortası paralarını borsa spekülasyonlarına yatırma planlarında ya da Alman Demiryolları’nın (kısmen) özelleştirilmesi konseptlerinde şimdiden kendini belli ettiriyor.

Hükümetin son bir buçuk yılda aldığı önlemler de hazırlanan tüm yatırım paketlerine rağmen, bir avuç insanın lehine ve birçok insanın aleyhine sos-

yal eşitsizliği organize eden neoliberal bir çerçevenin sınırları içerisinde kalıyor. Eğer örnek olarak milyonlarca insan 2020 sonuna dek federal hükümet tarafından söz verilen destek ve yardım paketlerini hâlâ almadıysa, buna karşın büyük şirketler çoktan milyarlarca avro ile desteklendiyse, o zaman bu yukarıda dile getirilen çarpıklığın bir ifadesidir. Ek olarak devlet destekli büyük şirketler on binlerce çalışanını dayanışmacı toplumun da katkısıyla finanse edilen kısa çalışma uygulamasına soktuğunda, ama aynı zamanda büyük hisse sahiplerine verilen milyarlarca avro kâr payını fiilen vergi ya da sosyal aidat mükellefleri tarafından finanse ettirdiğinde, kârı özelleştiren ve zararı toplumsallaştıran aynı neoliberal yapısal kalıp kendini belli ettiriyor. Ve bunun yanı sıra federal hükümet örneğin çocuk yuvaları ve okullardaki (yetersiz havalandırma ve seyahat otobüsleri boş dururken, her gün ağzına kadar dolu okul otobüsleri) ve de okul dışı eğitim kurumlarındaki (örneğin açık gençlik hizmetleri) koşulları eğer gözle görülür şekilde iyileştirmiyse, eğer hastahanelerde ve bakım yurtlarında, kamuya ait toplu taşımacılıkta ve iş dünyasında (örneğin endüstriyel mezbahalar) kayda değer bir düzeltme sağlayamadıysa, ama aynı zamanda Korona krizini atlama için her gün her gün yurttaşların özel sorumluluğuna seslendiyse, o zaman devam eden tüm sosyal ve tıbbi risklerin neoliberal özelleştirmesi ilkesine göre konuşulmuş, eyleme geçilmiş ve emredilmiş demektir. Buna göre herkes kendi tıbbi mutluluğunun sorumludur. Federal hükümetin Kasım 2020'de neredeyse bütün televizyon kanallarında yayınladığı sözde nostaljik reklam filmcikleriyle (savaş zamanlarında "cepheyi" anımsar gibi gelecekte 2020 yılına bakmak), "özel kahramanlar" sloganı kullanılarak (belli ki savaş kahramanları ima ediyor) genç yetişkinlerin evde kalması için çalışılmıştır (bkz.: <https://www.youtube.com/watch?v=krJfMyW87vU>). Bu reklamlarda genç insanlar fast food ve kola ile televizyon karşısında "çürümeye" çağrılırken, ne genç insanların meslek eğitimi ya da iş ve geçimleri ile ilgili dertleri, ne de televizyon karşısında "özel kahramanların" yiyeceği hızlı yemekleri hazırlayan ve eve getirenle-

rin (çoğunlukla genç insanlar) dertleri dikkate alınmadı.

Berlin Bilim Merkezi'nde (WZB) çalışan profesör Wolfgang Merkel 15 Ekim 2020'de Zeit dergisinin kendisi ile yaptığı söyleşide, epidemiyolojinin pandeminin gidişatı üzerine nasıl tahmini değerlerle çalıştığını, bu gidişatı nasıl zararsız ile oldukça kötü şeklinde senaryolara ayırdığını anlattı. »Siyaset ise«, diyor Merkel, »her şeyden önce Worst Case'lere, yaşanabilecek en kötü senaryolara odaklanıyor, çünkü insani nedenlerle bu senaryoyu mutlaka en-

daki tezleri desteklercesine, hükümetin Korona pandemisiyle mücadele önlemlerini şok ve korku stratejisiyle halkın ve özellikle çocukların kafasına yerleştirmek için 2020 ilkbaharında gizli bir taslak hazırladı. BM'nin bu taslağına göre özellikle çocuklar büyük anne ve babalarının ızdıraplı ölümünden korkmak için ve buna bağlı suçluluk korkusu, depresyon ve travma sonuçlarının çeşitli formlarından etkilenmek üzere tam anlamıyla eğitilmeleri öngörülüyordu. Birebir şunlar yazıyordu: »Arzu edilen şok etkisini yaratmak için somut etkiler (...) netleştirilmelidir. Onlar

»HALK SAĞLIĞINI KORUMAK İSTEYEN BİR KİMSE TEMEL HAKLARA DİLEDİĞİ GİBİ MÜDAHALE EDEMEZ«

gellemesi gerekiyor - ve seçimleri kaybetmemek için. Bu nedenle hükümetler için daha çok yumuşak müdahaleleri savunan virolog Hendrik Streek değil, aksine daha karamsar olan Christian Drosten bilimsel referans oluşturuyor. Drosten'in bakış açısıyla sert müdahaleler çok daha iyi gerçekleştirilebiliyor. Bu girdaptan çıkan bir aşırı dikkat, güvenliği tehlikeye atmak korkusu yüzünden özgürlüğü fazladan bir kez daha kısıtlama eğilimi olarak yansıyor«. Bu noktada kararnameyle yoluyla ve parlamento çekincesinin etkisiz hale getirilerek yürütme odaklılığın artması karşısında, Federal Anayasa Mahkemesi eski başkanı Hans-Jürgen Papier dahi bazı eleştirel açıklamalarda bulunmuştu. 20 Ekim'de Neue Zürcher Zeitung'da şunu söylemiştir: »Halk sağlığını korumak isteyen bir kimse temel haklara dilediği gibi müdahale edemez«. Papier'e göre, siyaset, eylemlerinin kriterlerini ortaya koymalıdır, doğa bilimlerine dayanan bir otomatizm yok, parlamento alacakları kararlık uykusundan uyanmalı, ve de Koronavirüs üzerine devam eden politik tartışmalardaki çarpıklık eleştirilmeli.

Şok stratejisi

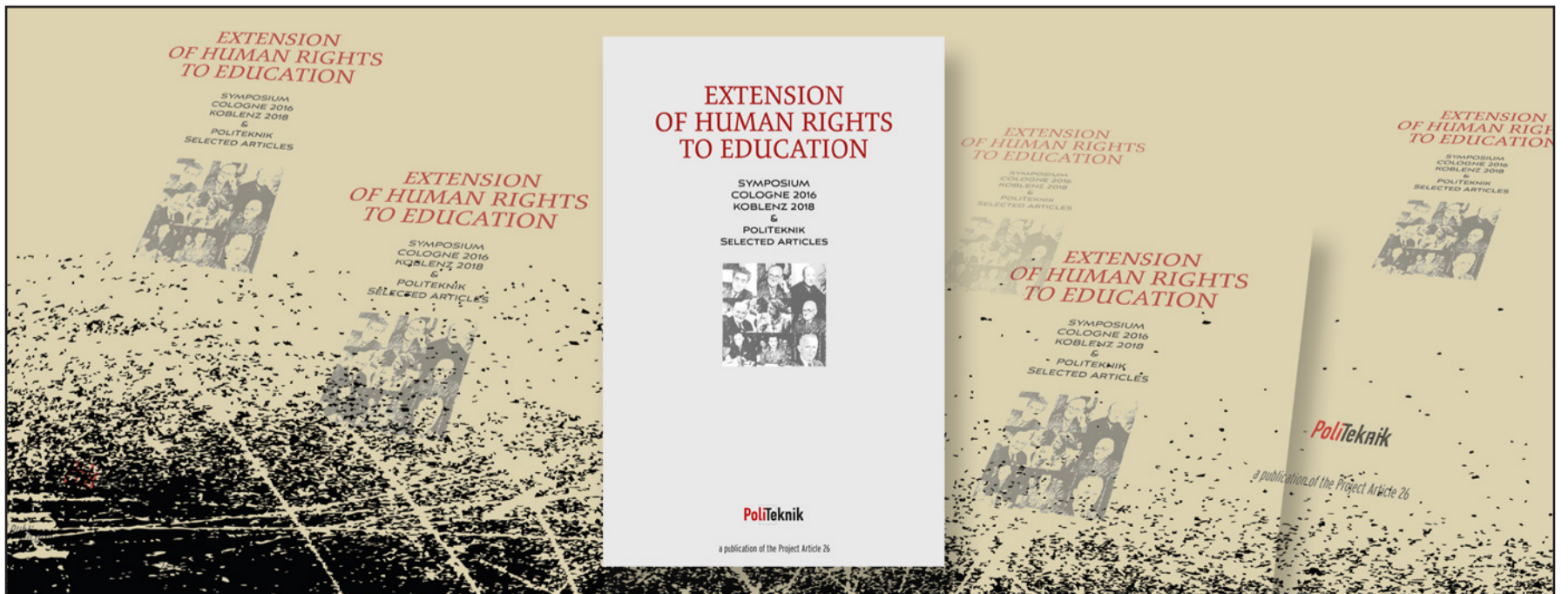
Bu esnada Federal İçişleri Bakanlığı (BMI) Naomi Kleins'in 2007'de »Şok Stratejisi. Felaket Kapitalizminin Yükselişi« adıyla yayımlanan kitabın-

(çocuklar; M. K.) ebeveynlerine virüs bulaştırdığında ve içlerinden biri evde ızdırap çekerek öldüğünde ve bunun suçlusu oldukları hissine kapıldıklarında, (...) bu bir çocuğun yaşayacağı en acı şeydir«. Hükümetin aldığı önlemleri anlaşılır kılmak için çocuk ve ebeveynler belli ki buna inandırılmaya çalışılacaktı. Naomi Klein hem askeri hem ekonomi-politik açıdan uygulanan böylesi bir şok stratejisini neoliberal kapitalizmde egemenliğin bir yöntemi olarak kavradı. Bu strateji ile ekonomi ve politikadaki egemen sınıflar her yeni felakette birlikte, çoğunluk olarak bu durumdan etkilenen toplumlar - felçli gibi - sözcüğün tam anlamıyla henüz şoktan kasatı olmuştuk, dünyayı yeniden kendi aralarında bölüşebilmekteler. Eski meclis başkanı Wolfgang Schäuble de (CDU) pandemi sırasında, 20 Ağustos'ta Neue Westfälische gazetesine verdiği demeçte şaşkıncu biçimde benzer bir ifade kullandı: »Korona krizi büyük bir fırsattır. Değişime karşı direnç krizde daha zayıftır«. İzlenen bu yolun belki de politik, ekonomik ve medyatik önlemlerin başlıca gerekçesi olabileceğine dair bir kuşkunun kendisi bile böylesi satırları kaleme alan birine anında "komplo teorisyeni" damgası vurulmasına ya da hükümete sadık, politika, ekonomi ve medyanın farklı fraksiyonları tarafından daha kötüsüne maruz bırakılması-

na yeterdi. Ama hayır, böyle bir şey, egemenliğin, kapitalist ve dolayısıyla da egemen çıkarların etkisi altındaki bir toplumda yaşadığımızı isnat etmek mümkün değil. Peki ya pandemi gerçekten varolsa, ama buna rağmen kendi doğal kapitalist ekonomik çıkarlarıyla gerçek aktörler ve çıkar grupları bundan yararlanmayı düşünse? Demek ki böyle bir şey olmaz. Ancak bu, örneğin sağlık ve ilaç sektöründe kamu yararından daha belirleyici ve filantrop bağışçıların ayakta tuttuğu, yaratıcı vergi ödememe stratejilerine sahip vakıfların çıkarlarından farklı çıkarların olduğunu neredeyse şart koşardı. Demek ki böyle bir şey olamaz.

Mevcut pandemi tartışmalarında bilimsel, politik ve medyatik çoğulculuğu ve münazarayı savunan bir kimse Korona'yı nezlenin daha iyi çeşidi olarak görmüş olmuyor. Dolayısıyla hükümetin aldığı önlemler, "Querdenker"* grubunun savunduğu gibi "Korona diktatörlüğü" ve hatta "faşist diktatörlük olarak" görülemez, o daha çok sosyal açıdan bölünmüş ve giderek otoriterleşen bir kapitalizmin ifadesidir, nitekim pandemi toplumda kimin hayati öneme sahip işleri berbat koşullar altında yerine getirdiğine oldukça açıklık kazandırıyor (bkz.: Butterwegge 2020a, sayfa 136 ve akabindekiler). Emekçi sınıfın sürekli inkâr edilen bu vazgeçilmezleri arasında örneğin marketlerde rafları dolduranlar, kamyonların yükünü boşaltanlar, çarşafı yıkayanlar, yaşlılara bakanlar, kuşburnunu hasat edenler ve çileği toplayanlar, dükkânlarda hizmet verenler, mezbahalarda hayvanları parçalayanlar, çöpü alanlar, fabrikaları işler halde tutanlar, yangını söndürenler, hastaların bakımını üstlenenler, otobüs ve tramvayları çalıştıranlar, koridorları silenler, küçük çocuklarla ilgilenenlerdir vs. Onların kendilerini ortak çıkarlara sahip tek bir sınıf olarak kavramaları, örgütlenmeleri ve hareket etmeleri çok arzu edilen bir durum olurdu - herkesin çıkarına.

* (Kendine özgü düşünceleri olan kimse, pandemi karşıtı bir protesto grubuna verilen ad. PoliTeknik)

Çeviri: PoliTeknik

Franz Hamburger

Aralıkta bir Gün

Bazen metinlerin günlük akan seli içerisinde birkaç tümceyi çekip almak, önemli bir dönüşümü öne çıkarmak için yeterli. Enformasyonların çok çeşitlenmesi, her gün, iyisi her dakika iletişime geçmeye yarayan medyanın katlanarak artışı, karışıklıklara hizmet eden talkshow'lar ve diğer birçok izlenim, insanlar ve insanlık için nelerin önemli olduğuna dair ufku karartıyor. Aşırı enformasyonlar bilgililiği ve dünyanın resminde bir düzen görme yeteneğini engelliyor. Bu egemenliğin her biçimi ve her yeni tüketim için çok yararlı. Yeni ilerleme efsaneleri dün verilen kurtuluş vaatlerini çabucak unutturur. Son kullanım tarihine bakıldığında kurtuluşun müjdecisi olarak "aşılama" pıhtılaşarak ucuz bir oyalamaya dönüşüyor.

Bu süreç hakkında düşünmeye henüz başlamamışken, bağımsız bir kanı oluşturma girişimi karalamaya maruz bırakılıyor, oluşmaya başlayan itiraz ve kaygılar bilek gücüyle kenara itiliyor. Bunun için tek bir eylem yetmiyor, çünkü enformasyonların sarhoşluğunda tekrar tekrar şüphenin ifadeleri yer alıyor. Bu nedenle her gün düzeltmeler yapılıyor ve ayrıksı düşünceler lanetleniyor. Ama bu retorik de yıpranıyor. Arttırılmaya ihtiyacı var, bir tarafta etkililiğinin devamı için, diğer tarafta tasarlanan ek hedeflere geçerlilik kazandırmak için. Bu dinamizm için Rusya'ya karşı savaş çığırkanlığı düzeyinde yürütülen ajitasyon eğitici bir örnek olarak verilebilir, yıllardır NATO'nun genişlemesini ve Batı'nın bitmeyen silahlanmasını meşrulaştırarak.

3.12.2021 tarihli Süddeutsche Zeitung'da beyin yıkamaya ayrılan sayfada böyle bir yorum okumak mümkün. Ama o bizi bu noktada pek ilgilendirmiyor. Daha çok Korona politikasının özel bir biçime bürünen dili dündemdedir. O, örneksel olarak toplumu değiştirmiş olan ve değiştirmeye de devam eden bir dönüşümü ifade ediyor.

Retoriksel hünerle ilkin insanlar arası ilişkide özenlilik ve nezaketi beraberinde getirdiği söylenen bir "duyarlılık çağı" yüceltiliyor. Taslağı çizilen bu ahenkli resim ise gerçeklik karşısında akıldışı görünüyor, "iç savaşta insan haklarını ilan etmek" gibi. Durum tüm savaş araçlarını meşrulaştıran bir "iç savaş" çağrıştırıyorsa, retorik bu bağlantıda dörtlüğe kaçmış demektir. Bu ama aynı zamanda bir karşıtlığın savaş düzeyine vardığında insan haklarının artık geçerli olmamasını ifade eder. Bu haklar savaşta gülünç görünür. Polonya-Beyaz Rusya sınırında Kasım 2021'de yaşanan duruma ilişkin yorumlarda tam da bu durum görülüyor, ve bu durum, insan haklarına aykırı push-back uygulamalarının salt Avrupa insan hakları beyannamelerinin sınırını çizmekle kalmıyor, ayrıca sergilenen saldırganlık Beyaz Rusya sistemine isnat ediliyor. Hırsız zevkle "yakalayın hırsız!" diye bağıyor.

Ama yapılan yorum pandemiyle mücadelede "güçlü bir politikayı" ele alıyor. "Yumuşak rotayı" artık terketme zamanı. Federal düzeyde ve eyaletler bazında aslında "sert önlemler" olarak adlandırılan kararlar şimdi artık "zayıflık göstergesi" olarak değil, aksine "kararlı bir eylem" olarak görülsün isteniyor. "Tereddüttekilere ve anlayışsızlara saygı göstermek gereğinden çok zaman aldı". Bu tatlı sözler ters döndürölüp net ifade edildiğinde, artık kararlıların

geri kalmıyordu. "Sert müdahale" zamanı tekrar gelmiş görünüyor. 9 Kasım tarihli Handelsblatt'ta istisna olarak İtalya'ya övgü diziliyor, çünkü orada yapılan "sert müdahale meyvelerini verdi" diye düşünülüyor.

Henüz Haziran 2021'de "Yeşiller'den" Baden-Württemberg Eyalet Başkanı pandemi durumunda hükümetin "daha sert müdahale edebilmesi gerektiğini" varsaymıştır. Ve Mart 2021'de Alman

rimliliğe yönelimli, derecelendirilmiş bir eğitim-öğretim yapılması refahımızın temelidir ve kültürümüzün ana öğelerinden biridir. On yıllardır lise mezunlarının sayısı artarken, meslek eğitimi gören ve üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin temel bilgi ve yetenekleri eksik kalıyor. 20 yıl önce yaşanan PISA şokundan bu yana bir reform diğerini izliyor, düzeyin sürekli düşmesi de devam ediyor. Eğitim-öğretim kurumlarının ve okul türlerinin tamamında eğitim-öğretim standartları öncü bir bilim ve sanayi ulusuna uygun düzeye çıkartılmalıdır".

Yalnızca verimliliğin yitirilmesi, seviyenin düşmesi ya da ucuz lise mezuniyeti yerilmekle kalmıyor, görünüşe göre böylece bir programı savunmak için cesaretle de ihtiyaç duyuluyor. Böylesi bir talepte bulunmak için cesareti toplamak isteyen yürekli bir savaşçı konumuna yükseltmek üzere yapılan bu özstilizasyon, politik ajitasyonun özel bir biçimini oluşturuyor. Çünkü olgular doğru betimlenmekle kalmıyor, ayrıca gündeme getirilmeleri bastırılıyor izlenimi yaratılabiliyorsa, o zaman direnen savaşçı dokunulamaz bir konuma erişiyor. Bu nedenle "Eğitim için cesaret" parolası otoriter pedagojinin terk edilmesini savunan hareketin parolasıydı. Ancak pedagojinin karşı tepki anlamında siyasileştirilmesi "pedagoji içi" düşüncelere dayanmıyor, aksine topluma dair bir resmi eğitime ithal ediyor. Bu nedenle AfD eğitim programında atıfta bulunulan "öncü bilim ve sanayi ulusu", pedagojik boyutun verimliliğe göre yapılandırılmış bir topluma tabi kılınmasının asıl gerekçesini oluşturuyor.

Korona politikasının devamında bu kalıplar, devlet pedagojik yaklaşımla yurttaşların karşısına çıkabildiği ve çıkması istendiği için yeniden siyasete dönüşü sağladı. Öyle ki, "yumuşak rotanın" sonlandırılması istenebiliyor, "dördüncü dalgayı kırmak" ancak "önlemleri arttırmakla" ve "sert müdahalelerle" başarılabilir. Görüldüğü kadarıyla devlet, anayasa mahkemesinin onayıyla, eğitici ve terbiye eden bir usta olarak yalnızca sözümlere "aşı karşıtları" ya da "aşılama istemeyenler" karşısına değil, aksine özellikle de medikal-endüstriyel kompleksin buyruklarına uyan uslu yurttaşların da önüne çıkıyor. "Anlayışlı" sıfatıyla ödüllendiriliyorlar ve yalnızca bir yurttaşın kendi mantığına karar verebileceğini dahi farketmiyorlar. Yalnızca kendi can korkuları söz konusu olduğunda "dayanışma" hakkını istiyorlar.

Yurttaşların, belli bir iyi davranışa bağlanan, yani salt alışılmış yasal uymacılıkla birleştirilmeyen özgürlüğünün pedagojikleştirilmesi, özgürlüğü siyasal uymacılığın koşullarına tabi kılar. Can için duyulan sonsuz korku sürü bağışıklığını hesaba katamaz. Pedagojik yönden yaratılan sürü uymacılığı yurttaş uzlaşmasının yerine geçiyor.

Wikimedia Commons: Jan Steen - The Village School (National Gallery of Ireland)

ve anlayışlıların sergileyeceği kabalık gündemdedir. Saflar belirlenmiştir.

Daha iyi kavramak için Werner Bartens'in (SZ, 3.12.21, sayfa 4) yorumunun giriş bölümü alıntılanmış olsun: "Duyarlılık çağında yaşıyoruz. Kimse korkutulmak istenmiyor. Dikkatli, nazik olmak, katıyen mikro saldırganlık sinyalleri verilmemeli ve kimseye hakaret edilmemeli. Bu öneriler her yerde geçerli, onlar her ne kadar 'sosyal medyadaki' - ama yalnızca burada değil - sataşmalar nedeniyle bazen iç savaşta insan haklarının ilan edilmesi gibi çaresiz görünse de. Kliniklerde katlanılmaz hale gelen koşullar karşısında siyaset şimdi "yumuşak rotayı" izlemeyi sonlandırdı. Çok sayıda yarı pişmiş kararların ardından sorumlular nihayet insanlar karşısında talepkâr olmaya cesaret gösterdi. Ve doğru olan da budur".

Federal hükümet aynı gün websitesinde şunu açıklamıştır: "Korona pandemisinin dördüncü dalgasını kırmak için federal hükümet ve eyaletler ortak önlemler kararlaştırdı". Öge saatlerinde Tagesschau bazı eyaletlerin "kısıtlamaları arttıracak" haberini veriyordu. Birkaç gün içinde "dördüncü dalgayı kırmak" sözü evrensel düzeyde yayıldı, hiçbir basın organı artık kaba ifadeden

Başbakanı "sert müdahalede bulunmayı" savunmuştur. Cepheler tahkim edildikten sonra saldırganlık daha üst düzeyde devam ettirilebilir. Artık toplum içi bir birliktelik durumuna saygı göstermeye gerek yok. Yan yana ve karşı karşıya bir bütün olarak varolabilen farklar değil, aksine ayırma, iyilerin ve kötülerin dağıtılması gündemde. Pandemi kıyameti gerekçelendiriyor.

Siyasetin ve yayıncılığın dili eski milliyetçi savaşları ve iç savaşları anımsatmakla kalmıyor. O ayrıca tekrar tekrar ortaya çıkan bir pedagojinin de dilidir, "tertip ve terbiye" pedagojisi. Özellikle artık kullanılmayan "terbiye" kavramı, günümüzde, modern terminolojide ortaya çıkan bir tasarım içerir. "Yumuşaklara" karşı polemik, çocukların gereğinden çok düşünülmesini, özenlilik ve nezaketi hedef alıyor - yukarıda alıntılanan yorumda olduğu gibi. Bu çelimsiz eğitimin korkunç resmi karşısına koyulan şey tertipli bir eğitim, utanmak bilmez bir otorite ya da verimliliğe yönelimli bir seçiciliktir.

Pedagojinin bu vurucu sözcüklerde, yani vuran sözcüklerde tamamlanan siyasileştirilmesini AfD 2021 federal seçim programında örnek biçimde formüle etti. Programın "Verimli Olma Cesareti" bölümünde şunlar yazıyor: "Ve-

Çeviri: PoliTeknik

Kenneth Rösen

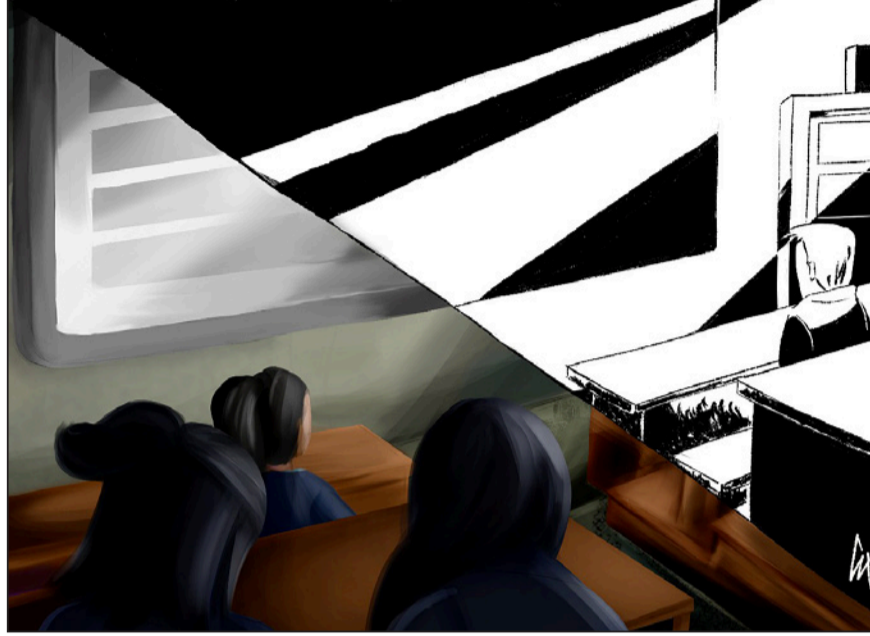
Günümüzde Eğitim Politikaları - Sendikanın Üstlendiği Role Yansıması

Korona pandemisi - en azından medyatik kamuoyunun hemfikir olduğu analizlere göre - toplumsal sorunların bir büyüteci olarak işlev gördü. Bu analiz özellikle de eğitim alanı için her yeri kaplıyor gibiydi. Ancak eleştirel bir bakışla, ilk PISA araştırması sonuçlarından 20 yıl sonra, pandeminin de ötesinde, kamuoyunun geniş bilincinde Alman eğitim ve öğretim yapılanmasının son derece seçici olduğuna dair hiçbir şeye rastlanmadığını belirtmek gerekir. Eğitim sisteminin etki mekanizmalarına ilişkin bu anlayış eksikliği eğitim politikası tartışmalarının aslında bu nokta ekseninde dönmeye yol açmış, ancak yapısal nedene, üç bölümlü sisteme işaret etmemiştir. Korona pandemisinden eğitim politikası için köklü bir yapısal değişim anlamında ders çıkarılması imkânsız gibi görünüyor. Ya da farklı bir ifade ile: Sputnik Şoku ya da PISA Şoku akabinde görülen reform istekliliğine benzer bir isteğin ipuçları görülüyor.

Burjuva toplumun kapitalist koşullarında sosyal eşitsizliğin - bununla sınıf ilişkilerinin - eğitim ve öğretim yapılanması içerisinde yeniden üretilmesi yeni bir bilgi değildir. Bu nedenle sosyal eşitsizliğin eğitim yoluyla aşılması kalmaması, aksine en iyi durumda yönetilmesi, ama genelde yeniden üretilmesi ve temelini sağlamlaştırılması, Alman eğitim ve öğretim yapılanmasının başlıca skandalıdır. Sistemin, eğitimin özgürlükçü vaadi karşısındaki bu belirleyici provokasyonunun politik önlemleri beraberinde getirmemesi, mevcut ve geçmiş eğitim ve öğretim politikalarının eyleme geçme ehliyetinden yoksun olduğuna işaret ediyor.

Tüm partilerin eğitim ve öğretim politikaları varolan koşulları temelden değiştirmek için adım atmayı ihmal etti. Son ayların politik çabaları da örnek oluşturacak şekilde bunu göstermiş oldu: Pandeminin etkisi altında ortaya çıkan eğitim ve öğretimdeki politik talepler, örneğin her çocuk için internetle uyumlu cihazları, maske takma tarzını ya da açılan aranın kapatılması veya eksiklerin giderilmesi için hazırlanan programları hedefliyordu. Her talep ve alınan her önlem ne kadar haklı - ve kısmen önemli - olsa da, genel anlamda eğitim ve öğretim yapılanmasının nasıl daha iyi ve böylece daha adil şekillendirilebileceği sorusunu ele alma fırsatı elden kaçırılmıştır. Politika tarafından dile getirilen talepler sonuçta günlük yaşamı biçimlendirmekle ilgili (önemli) detaylara odaklanıyor, ancak yapısal dayanağı bulunan sosyal eşitsizliğin yeniden üretimine nasıl karşı koyulacağı gibi temel düşünceler gündeme oturmuyor.

Heinz-Joachim Heydorn eğitim teorisini perspektifinden eğitim-öğretim ile

İllüstrasyon: Fátima Chang Alva, Peru

toplum arasındaki belirleyici bağlantıları ortaya koydu. O, "eğitim-öğretim ve egemenliğin karşılıklı bağımlılığını" (Heydorn 1970: 283) ve de "toplum anayasası ile eğitim-öğretim kurumları" (Heydorn 1972: 60) arasındaki yapısal bağlantıyı göstermiş ve eğitim-öğretim kurumlarının, toplumsal yapıyı ve böylece sosyal sınırları ve engelleri güvence altına almasını amaçladıklarına işaret etmiştir. Gündemde olan şey, eğitim-öğretim yapılanmasının bu muhafazakâr ve muhafaza eden işlevini sol, özgürlükçü anlamda bir eğitim-öğretim poli-

zorunda. Eğitim-öğretim yapılanması üzerinden, sosyal köken temelinde gerçekleşen ayırım bu demokratikleşme sürecinin önünü tıkıyor.

Eğitim-öğretim kuram ve araştırmalarının on yıllar boyunca buna işaret etmiş ve durumun değişmemiş olmasına bakıldığında, hangi eğitim-öğretim vizyonlarının aslında var olduğu sorusunu yöneltmek gerekir. Eğitim-öğretim politikalarının yönünün çevrileceği ütopyik bir potansiyel var mı? Sendikaların bu çerçevede kavranabilecek ve ilkin iş ko-

ÇÜNKÜ FIRSAT KAVRAMI [...] REKABET TOPLUMUYLA VE İÇERDİĞİ 'KARİYER' İLE AYRILMAZ BİR BAĞLA BAĞLANMIŞTIR. [...]

tikasıyla kırmak ve dağıtmaktır. Ancak olası reformların, Heydorn'un "herkese eşitsizlik" olarak nitelendirdiği karma okulların (Gesamtschule) kurulması örneğiyle özetlediği gibi sonuçlanmaması için, eğitim-öğretim yapılanmasındaki yapısal değişikliğin genel toplumsal dönüşümle senkronize edilmesi zorunlu olacaktır. Herkesin eğitim-öğretimini nihayet egemen sınıfın çıkarları karşısında tercih edilmesi noktasında siyasal partilere güvenilemeyeceğinden, bu süreçte organizasyon ve tüm yurttaşların temsilcisi olarak sendikalar öncü bir rol üstlenmeli. Bunun için sendikaların (öz)kavrayışı belli noktalarda değişmeli. Toplumun demokratikleştirilmesi ve böylece herkes için eşit katılımı sağlamak için kapitalizmin ekonomik işleyişini, sözümona sosyal piyasa ekonomisinin envai çeşidini de esaslıca sorgulamak zorunlu olacaktır. Çünkü insanı ve doğayı sömüren koşullar kaldırılmadıkça ciddiye alınacak bir demokratikleşme olmayacaktır. Dolayısıyla tüm insanları eğitim-öğretim yoluyla erginliğe taşımak başlıca taleplerden biri olmak

şullarını hedeflemeyen, eğitime dönük iki büyük politik istemi şudur: Herkes için tek okul ve fırsat eşitliği. Taleplerden biri okul yapısı ile ilgili bir soruya işaret ederken, diğer talep, tüm çocuk ve gençlerin eğitim ve öğretimlerinin sosyal kökenleri tarafından determine edilmemesi olanağını betimler. Taleplerden ikincisi, tek tip okul sistemi ile kısmen gerçekleştirilmiş olan özgürlükçü bir eğitim-öğretim anlamında kavranabilir. Bu talebi yeniden odak noktaya yerleştirmek ve onunla bağlantılı yapısal değişiklikleri mücadeleci biçimde savunmak tekrar gündeme taşınmak zorunda.

Her şeyden önce liseyi günümüzdeki biçimiyle koruyan üç bölümlü okul sistemine tanınan siyasal devamlılık garantisinin kaynağı, toplumsal sınıf ilişkileri ve egemen sınıflar ile orta üst ve üst katmanların kısıtlı toplumsal kaynakları başkalarıyla paylaşmak zorunda kalmak istememeleridir. Bu nedenle herkes için tek tip okul talebi - okul dışı ve özellikle okul öncesi çağı da kapsamı koşuluyla - ilk etapta kararlı

bir adımdır. Ancak herkes için tek tip okul eğitim-öğretim yapılanmasındaki sosyal eşitsizliğin yeniden üretimini ortadan kaldırmaya yetmeyecek. Giderek genişleyen özel okul yapılanmasının salt kendisi sosyal farkların daha da - ve belki de hiç olmadığı kadar çoğalarak - açığa çıkmasına yol açacak. Ama bunun ötesinde de herkes için tek tip okulun kesinlikle her derde deva olduğu zannedilmemeli.

Herkes için tek tip okul yeterli olmamakla birlikte anlamlı görünse de, fırsat eşitliği talebi - fırsat eşitliğinin neoliberal çeşidi de buna dahil - ideolojik bir talep olarak karakterize edilmelidir. Adorno eleştirel bir görüş bildiriyor: "Çünkü fırsat kavramı [...] rekabet toplumuyla ve içerdiği 'kariyer' ile ayrılmaz bir bağla bağlanmıştır. [...] Fırsat eşitliği talep etmek, sosyalizmi okul aidatının kaldırılması ve veraset vergisinin arttırılmasıyla sınırlar. Tekel bu noktada kendini rahat hissedecektir" (Adorno 1944: 497 ve akabindeki sayfa). Fırsat eşitliği talebi sosyal eşitsizliğin üretildiği kapitalist koşulların yeniden üretimine dayanır - fırsat eşitliği (ekonomik) yükselme olanakları yaratmak ister, ancak belirleyici olan sınıf ilişkilerine saldırmak; öyleyse ana soruna dokunulmamış olur.

Fırsat eşitliğinin sorunlu yan anlamı ve herkes için tek tip okul talebinin yetersizliği karşısında şimdi sendikaların görevi eğitim-öğretim sisteminin ve toplumun köklü reformlardan geçirilmesinde diretmektir. Artık herkesin eşit eğitim-öğretimi talep etme zamanı. Ancak bu şekilde uzun vadede tüm yurttaşların katılımını ve tasarrufta bulunma yeteneğini doğuran özgürlükçü bir demokratikleşme gerçekleşebilir. Bu aslında sol ve özgürlükçü bir eğitim-öğretim politikasının en önemli hedefi olmalı. Ne var ki bu ancak toplumun anayasal düzeni değiştirme hayata geçebilir. Bu nedenle sendikaların geleceğin eğitim-öğretimi ve toplumu hakkında yoğun bir görüş alışverişinde bulunması ve geleceğe giden yolu göstermesi acilen gerekmektedir. Tüm eşitsizlik koşullarının aşılması ana hedef olmalıdır. Böyle kavranan özgürlükçü bir eğitim-öğretim politikası aynı zamanda özgürlükçü bir toplum politikasıdır.

Kaynak:

Adorno, Theodor W. (1944): Contra Paulum. In: Ders./Horkheimer, Max: Briefwechsel. 1927-1969. Band II: 1938-1944. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 475-503
Heydorn, Heinz-Joachim (1970): Über den Widerspruch von Bildung und Herrschaft. In: ders. (2004): Studienausgabe. Band 3. Wetzlar: Büchse der Pandora
Heydorn, Heinz-Joachim (1972): Zu einer Neufassung des Bildungsbegriffs. In: der. (2004): Studienausgabe Band 4. Wetzlar: Büchse der Pandora, S. 56-145

İNGİLTERE - HİNDİSTAN - VIETNAM - UGANDA - GÜNEY AFRIKA - TÜRKİYE - İSVEÇ - EKVADOR - PERU - MADAGASKAR - KIBRIS - ALMANYA

DÜNYA GENELİNDEN GÖRÜŞLERLE ÖĞRENCİLERİN PANDEMİ DENEYİMLERİ - III - ALMANYA'DAN ÖRNEKLER -

Amine Cansu

Duisburg Essen Üniversitesi, Türkistik Bölümü Öğrencisi

Deneme: Korona Döneminde Eğitim

Bir buçuk sene önce başladı Korona dönemi. Zaman zaman mağazalar, lokantalar, sinemalar, eğlence yerleri vs. kapatıldı. Bir şekilde hayatı durdurarak pandemiyi atlarmaya çalıştılar. Buna belli saatlerde, belli yerlerde sokağa çıkma yasakları da eklendi. Fakat en kötüsü de okulların ve üniversitelerin kapatılması oldu. Bu da öğrencilerin sadece eğitimini değil, psikolojisini de etkiledi.

Eğitim, hayatımızın en önemli şeylerinden biridir. İnsan için yaşamsal ihtiyaçtır. Diğer şeylere bir müddet ara verilse de eğitimi durdurmak imkansızdır. Bu nedenle, pandemi sebebiyle okullar bazen kapatıldıysa da, eğitime online devam edilmiştir. Peki öğrenciler için online eğitim ne demek? Çocuklar ve gençler sınıf arkadaşlarını ne görebiliyorlar, ne de onlarla oynayabiliyorlar. Yani sosyal çevrelerinde büyük bir eksiklik yaşıyorlar: Akranlarıyla iletişim ve etkileşimin eksikliği. Bunun ne demek olduğuna, gelin daha yakından bakalım.

Bunun için kendi kardeşlerimden örnek vereyim. Küçük kardeşim 2019'da ilkokula başladı. Birinci sınıfın ilk yarısında daha normal bir şekilde okula gidip eğitimini almışken, ikinci yarısında bu onun için tamamen değişti. Artık onun için maske takmalar, sürekli mesafeler vs. dikkat etmeler, arkadaşlarına yaklaşamamalar ve daha sonra test yaptırılmalar başladı. Hatta zaman zaman okul kapatıldı. Bu süreçlerde bazen eğitime online devam edildi ve günde kısa bir süre, birkaç öğrenciyle online derse girdi kardeşim. Bazen de öğretmenleri sadece yapması gereken ödevleri gönderiyordu. Bu da işin en zor kısmıydı. Kardeşim artık ödevlerini yapmamakta direniyordu. Arkadaşlarının da ödev yaptığını görmemesi ve onlarla gereken iletişime girememesi, altı/yedi yaşlarında olan çocuğun motivasyonunu düşürmüştü. Hep evde büyükleriyle kaldı ve onların farklı şekilde okuduklarını veya çalıştıklarını gördü sadece. Herkesin bu süreçlerde görevi farklıydı, evdeki tek ilkokul öğrencisi oydu. Böylelikle kardeşim, sadece kendisinin ödev yapmak zorunda olduğunu ve ona karşı haksızlık yapıldığını düşünmeye başladı. Online ders dinlemesinin de bu konuda bir faydası olmadı. Günde sadece yarım saat, birkaç kişiyle derse girip, öğretmenle biraz konuşuyorlardı. Bilgisayar kapatıldıktan sonra ise yine devam ediyordu zorluklar. Ödevlerin hepsini bitiremediği oluyordu. Genel olarak da öğrenim yılıyla ilgili müfredatın ön gördüğü konuların hepsini işleyemediler okulda. Ders kitaplarında yapılmayan sayfalar kaldı.

Okulun açık olduğu sürede haftanın sadece iki, bazen üç günü okula gittiler. Gitmedikleri günler için ise yine ödevler verildi. Bunun biraz faydası oldu. Az da olsa okula gitmesi ve arkadaşlarını görmesi kardeşimi tekrar motive etti. Önceki kadar zorlanmıyordu ödevlerini yaparken. Fakat Korona kabusu hala bitmedi. Testler ve maske takmalar onlar için hep devam etti. Sekiz yaşındaki kardeşime şimdi Korona ile okulun nasıl olduğunu sorduğumda, bunun kötü olduğunu, hep maske takmak zorunda olduklarını, bunun kendilerini rahatsız ettiğini ve sıcak havalarda terlettiğini belirtti. Ayrıca kardeşim, bazen anaokulu dönemini veya ilkokulun ilk aylarını hatırladıkça, o zamanların ne güzel ve rahat olduğunu dile getirir. "Keşke Korona" dediği olur. Bunlar, henüz hayatı yeni tanımaya ve keşfetmeye başlayan bir çocuk için çok ağır süreçlerdir.

Pandemi elbette sadece ilkokul öğrencilerini etkilemedi. Şimdi diğer kardeşime geçelim. Kendisi pandemi başladığında onuncu sınıfı yaralamıştı ve artık okul hayatının sonuna yaklaşıyordu.

Kardeşimin başından geçen bir olayla başlayalım. Bir kere okulun avlusunda maskesini takmadığı için uzaklaştırma almıştı kardeşim. Onunla birlikte sınıftan diğer arkadaşları da bu uzaklaştırmayı alınca, okulun müdürüyle konuşmak istemişlerdi, fakat kendilerine doğru dürüst bir gerekçe sunulmadan sadece okuldan gönderilmişlerdi. Bu durumda, maskenin önemini ve maske takma kuralına uyulmadığında cezayı hak ettiklerini dile getirenler oldu. Genç bir çocuğun maskesini takmayı unutmasının gayet doğal bir şey olduğunu unutmayalım, ki herkes böyle ufak bir dalgınlıkla unutulabilir. Bazı öğretmenlerin de istemediklerinde maske takmadıklarını göz önünde bulundurunca, işler daha da tuhaflaşıyor. Neyse. Benim asıl altını çizmek istediğim konu, öğrencilerin üzerine binen ekstra sorumluluklardır. Aynı zamanda örnekte verdiğim gibi veya karantina ile aldıkları uzaklaştırmaların gençleri ve çocukları ne kadar yıpratmasıdır. Zaten bir anda tüm sistemin değişmesiyle zor şartlar altında okullarına devam etmeye çalışan öğrencilerin, uzaklaştırma alarak dersten daha fazla mahrum edilmesi doğru değildir. Eğer bir uzaklaştırma

gerekli olursa, o öğrencilere online da olsa, derse katılma fırsatı sağlanmalıdır. Karantinaya giren öğrencinin "dersi kaçırıyorum, ne yapabilirim?" sorusuna, "başının çaresine bakacaksın" şeklinde cevap verilmemelidir. Ki buna da maalesef şahit oldum.

Öğrencileri ve velilerini bu karantinalarda zor durumda bırakan bir de sağlık müdürlükleri var. Sınıfta tespit edilen vakadan sonra sınıfın karantinaya alınması ve karantinanın ne zaman biteceğinin bilinmemesinden bahsediyorum. Bizzat kardeşimle de yaşadım, çevremde de gördüm. Yaşadığımız şehrin sağlık müdürlüğü, test sonucu negatif çıkan kişiye karantinanın bittiğini belirtirken, okulun bunu kabul etmemesi, komşu ilin sağlık müdürlüğünün farklı şartlar koyduğunu öne sürmesi ve negatif testi olan öğrenciyi okula almayıp karantina süresini uzatması, öğrencileri yormaya yetmez mi? Sağlık müdürlüklerinin okullarla ve kendi aralarındaki iletişimsizlikleri, zaten zor olan bu dönemi daha da zorlaştırmaz mı?

Unutmayalım ki, tüm bunlara da sürekli maske takmalar, test yaptırılmalar, mesafeye dikkat etmeler vs. ekleniyor. Bu öğrencilerin psikolojisini düşünebiliyor musunuz?

Pandemi sürecinde eğitimi bir de üniversite öğrencileri açısından değerlendirelim. Üç dönem boyunca üniversiteler kapalı kaldı ve dersler hep online gerçekleşti. Ödevlerin teslim tarihleri uzatıldı ve sınavların çoğu bilgisayar üzerinden yapıldı.

Bu durumun tek olumlu tarafı, öğrencilerin ve hocaların derse gitmek için yolda zaman harcamak zorunda olmamaları oldu. Evde ders saati gelince bilgisayarı açıp anında derse girmek ve sonrasında ders biter bitmez vakit kaybetmeden ders çalışmaya devam etmek mümkündü. Fakat bilgisayar başında ders dinlemenin çok daha zor olduğu anlaşıldı. Öncelikle öğrencilerin bu şekilde derste dikkatlerinin dağılması kolaylaştı. Derse tamamen dikkatini veren bir öğrenci bile, internet bağlantısının kopması anda, dersi takip etmekte sıkıntı çekti. Bağlantının kopması da öyle nadir yaşanan bir şey değildi. Öğrencilerin de, hocaların da dersten çıkmak zorunda kaldıkları, seslerini duyuramadıkları veya ses alamadıkları çok oldu. Bu gibi durumlar hep derste kopukluklar yaşattı.

Bunun dışında sınıf arkadaşlarını ve hocalarını göremeyen öğrenciler, onlarla iletişime geçemedi ve böylelikle de ders konularıyla ilgili yeterince bilgi alış verişi yapılamadı. Sadece ders boyunca görüşüldü ve sonrasında yine herkes kendi haline kaldı. Üniversiteye pandemi esnasında başlayanlar böylelikle ne sınıf arkadaşlarıyla ne de hocalarıyla bizzat tanışabildi. Buna da bir örnek vereyim. Bu durumu bizzat yaşayan bir arkadaşımla konuştum. Kendisi 2020'de liseyi bitirdi ve Bonn Üniversitesi'nde hukuk okumaya başladı. Arkadaşım, okulun son haftalarında kapatılmış olmasının, onun puanlarını olumlu etkilediğini belirtti. Evde kaldığı sürede, ders çalışmaya daha fazla vakit ayırabildiği için lise sınavlarında beklediğinden daha iyi bir başarı elde ettiğini söyledi. Fakat başladığında üniversitenin kapalı olmasının ve dersleri şimdiki kadar hep online yapmış olmasının kendisi için çok zor olduğunu öne sürdü. Kendisini hiç üniversite okuyormuş gibi hissetmediğini ve kimseyle de tanışma fırsatı olmadığını vurgulayan arkadaşım, bu ortama evden adapte olmakta zorlandığını ve şimdi okula başlama düşüncesinin onu korkuttuğunu da ekledi.

Bu durumda olan binlerce öğrenci var. Sadece üniversiteye yeni başlayanlar değil, ilkokula başlayanlar ve devam edenler, ortaokullular, liseliler, üniversite öğrencilerinin hepsi, meslek eğitimi alanlar ve daha fazlası. Yani kısacası gençlerin hepsi. Sadece Almanya değil, Türkiye değil. Dünyanın her yerinde öğrenciler bu zorluklarla baş etmeye çalışıyor. Böyle olunca, eğitimlerine iyi bir şekilde devam etmekte ve gelecekle ilgili planlar yapmakta fazlasıyla sıkıntı çekip, bunun sonucunda depresyona bile giren öğrenciler vardır. Aslında bu dönemde çok çalışması gereken sadece sağlık çalışanları değil. Eğitimcilerin ve psikologların da çok büyük bir görev üstlenmesi gerekir. Başta öğretmenlerin, öğrencilerin morallerini yüksekte tutmaya çalışması ve onlara bu zorlu süreçte gereken desteği vermesi çok önemlidir. Bunun yetmediği yerde de psikologlar ve pedagoglar devreye girmeli. Her öğrenciyi psikolojik terapi alma fırsatının sağlanması, bu yaşadığımız süreçte büyük bir ihtiyaçtır.

Çeviri: PoliTeknik

Fatoş Atalı-Timmer

Dil Irkçısı Anlatılar

“On yıllardır Almanya’da yaşayan insanların birbiriyle Almanca konuşmamasını, çocuklarının veli toplantısına katılmamasını ve hatta çocuklarını dersten ve spordan alkoymasını kabul edilir bulmuyorum (ZEIT ONLINE 2018)” diyor eski Almanya Cumhurbaşkanı Joachim Gauck 2018’de Bild gazetesine verdiği demeçte. Böylesi ifadeler salt dil ırkçılığı söylemlerine katılmakla kalmıyor, ayrıca “bu bağlamda kabul edilemezlik ne ifade ediyor?” ve her şeyde önce “bu eleştirinin adresi kimler” sorularına da alan açıyor.

Joachim Gauck’un varsayımı isabetli ise ve seslenen grup “birbiriyle Almanca konuşmıyorsa”, o zaman bu grubun büyük olasılıkla Gauck’un sözlerinin içerdiği eleştiriyi de dilsel yönden anlamayacaklarından yola çıkılmak zorunda. Demek ki verilen mesajın adresi onlar değil. Daha çok dilsel düzlemde anlamaya ehil, verilen mesajı kolektif olarak kabul eden ve Almanya’da yaşayan birinin Almanca konuşmak zorunda olduğunu ileri süren anlatıları onaylayan bir Biz odağa yerleşiyor. Bu mesajın yönetimdeki güçlü bir kişi tarafından öne çıkarılması, bu istemin büyük ölçüde meşru ve gerçek görünmesini sağlıyor.

Foucault’a göre tartışmaların etki gücü onları (yeniden) üreten öznelere bağlıdır. Özellikle bir kurum adına konuşan öznelere etkili bir (yeniden) üretime ve istikrara neden olabilir (bkz.: Foucault 2016: sayfa 525). Derrida’ya göre de konuşmak (2003) edimsel bir güç ve etkiye sahiptir. “Ve bir de konuşurken bir şey yapan bir konuşma vardır, eyleme geçen ve etki gösteren bir konuşma” (Derrida 2003: sayfa 19).

Peki göçmen diğerleri (Migrationsandere)¹ olarak adlandırılanların Almanca dil düzeyi gerçekte ne durumda? IAB’nin (İş Piyasası ve Meslek Araştırmaları Enstitüsü) bir anketine göre, “on yıllardır Almanya’da yaşayan” 5.000 katılımcıdan %63’ü – dolayısıyla çoğunluk – çok iyi Almanca bilgileri olduğunu belirtiyor (Liebau/Romiti 2014: sayfa 14). Bu, her ne kadar geçerliliklerini yitirmiş olsa da, anlatıların tartışmalı enerji, güç ve sürekliliğini öylece kaybetmediğini göstermektedir.

Dilsel şifreler, hedeflenen grup hakkında belirtilen yapıların maddileşmesini beraberinde getirecek şekilde ipuçları içerebilir. “On yıllar boyunca Almanya’da yaşayan” şeklinde bir zaman bildiriminde bulunulması, “Almanca konuşmayan”, “çocuklarının veli toplantısına gitmeyen” ve de “dersten ve spordan uzak tutan” ifadeleri, kolektif bir “...hakkında bilgi”yi (re)aktif hale getiren belirli yapılar için dilsel şifreler olarak görülebilir. Sinyal sözcükler aracılığıyla boşluklar imgesel olarak doldurulur ve örneğin göçmen, Müslüman

ve konuk işçi gibi kavramlar açıkça kullanılsa da, adı geçen grubun teşhis edilmesine olanak sağlayan baskın söylemler etkinleştirilir. Irksallaştırılmış, özellikle de Müslüman olarak görülen kişiler üzerine söylemler, “Almanca konuşmayan” ve “çocuklarını spor dersinden uzak tutan” gibi özniteliklerle

Türkçe, Rusça, Lehçe, Kürtçe, Arapça bulunmakta). Dirim/Mecheril (2017) şunu vurguluyor, “üstteki mevkiler tutulmuş durumda” (sayfa 451). (Göçmen dillerini hedef alan) okul bahçesindeki dil yasakları, bu temelde, başvuru alan “Almanca kuralı” altında görünüşte pedagojik görünüme bürünmektedir.

bağıntı halinde, baskın anlatılarda tekrar eden baskın ırkçı yapılarla hareket etmektedir. Irkçı anlatılar burada ırk söz varlığına gerek duymadan da devam eder.

Dile başvurmak oldukça güçlü, ırk konseptlerini izleyen bir gelenek oluşturuyor (bkz.: Dirim/Pokitsch 2018: sayfa 15). Örneğin sömürgeci şiddeti meşrulaştırmak için, “ırk-tasarımının üretimi ve sağlamlaştırılması amacıyla bir kategori olarak dile başvurulmuştur. Dolayısıyla her iki boyut sıkı bir bağlantı halindedir. Dil ırkçılığı “bir ulusun temel ögesi olarak [...] dilin rolüne işaret eder” (Dirim 2010: sayfa 93). Bunun ulus olma düşüncesinde

ilkdil ya da kökendilinden, belirli gençlik dil(ler)i, örneğin varoş Almancası olarak adlandırılan dil ve sözde bir aksandan vs. etkilenen konuşma tarzı da, normdan saparak, konuşanların belirli bir akıl düzeyine atfedilen ayırım kategorilerine dönüşüyor. Aşağıdaki alıntı bunu iyi anlatıyor: “Bir kimse aksanlı konuştuğunda, insanlar bu kimsenin aksanlı düşündüğünden de ya da böyle bir şeyden hareket ediyor” (Diri 2010: sayfa 91).

“Siz ama iyi bir Almanca konuşuyorsunuz” tarzı fenomenler de dil ırkçılığına giriyor (Cindark 2010: sayfa 4). “Sen ne yapmak?” fenomenleri de (agy. sayfa 5) dil ırkçılığının birer nesnesidir. Bu

YAKINDAN BAKILDIĞINDA KONU SALT DİL DEĞİL, DAHA ÇOK BİR AYRIM KATEGORİSİ OLARAK DİL NEDENİYLE DEĞERSİZLEŞTİRMEYE TABİ TUTULAN KİŞİLERDİR

ve bu düşüncenin doğal görülen, sorulanamaz kabul ettirilişinde yatan tarihsel nedenleri var (bkz.: Dirim/Mecheril 2010: sayfa 106). Dil ırkçılığı, “ırkçılığın özel bir biçimidir” (Dirim 2010: sayfa 91). Yakından bakıldığında konu salt dil değil, daha çok bir ayırım kategorisi olarak dil nedeniyle değersizleştirmeye tabi tutulan kişilerdir (kişi gruplarıdır) (bkz.: Dirim/Pokitsch 2018: sayfa 21) – örneğin dil hiyerarşisinde konumu düşük, prestijleştirilmiş göçmen dilleri (bunlardan biri) konuşulduğu için (bunlar arasında

tür fenomenler, yabancı olarak görülen belirli kişilerle iletişime geçildiğinde kullanıma giren özgül bir konuşma tarzıdır (Foreigner Talk).

Alıntısı yapılan “kabul edilemezlik” Almanca konuşmaya bir çağrı ve bu yönde bir talep içerir. Her zaman ve her durumda gün yüzüne çıkabilir.

Öyle ki Joachim Gauck 2014’te, 4’ü ağır 22 kişinin yaralandığı çivili bombalama olayının onuncu yıldönümünde olayın gerçekleştiği Köln Keupstraße’yi

ziyaret etti. “Burayı terketmediğiniz için size müteşekkirim” (Burger 2014, sayfa belirtilmemiştir) gibi övgü dolu sözlerin ardından, saldırıda yaralanan ve bombanın berber dükkanları önünde patladığı Hasan Yıldırım ve kardeşi Özcan Yıldırım’ı tenkit etti: “Ve bir dahaki sefere ama benimle Almanca konuşacaksınız!” (Maus 2016, alıntı kaynağı Buchmann 2016, sayfa belirtilmemiştir). Bu dışlama dil ırkçılığı için örnek niteliğindedir ve onun nasıl her yerde olduğunu açıkça göstermektedir.

Kaynak:

- Buchmann, A.** (Interview mit Andreas Maus, 18.02.2016): “Die Wunden sind nach wie vor sehr tief”. In: Deutschlandfunk. <https://www.deutschlandfunk.de/koelner-keupstrasse-im-kino-die-wunden-sind-nach-wie-vor-100.html> (Abruf: 20.11.2021).
- Cindark, İ.** (2012): “Was machen du?” und “sie können aber gut deutsch!” Das Deutsch der Deutschen gegenüber Migranten und rhetorische Verfahren der “emanzipatorischen” Migranten, damit umzugehen. In: Sprachreport 1/2012: <https://pub.ids-mannheim.de/laufend/sprachreport/pdf/sr.> “Was machen du?” und “sie können aber gut deutsch!” Das Deutsch der Deutschen gegenüber Migranten und rhetorische Verfahren der “emanzipatorischen” Migranten, damit umzugehen von Ibrahim Cindark12-1a.pdf (Abruf: 20.11.2021).
- Dirim, İ./Pokitsch, D.** (2018): (Neo-)Linguistische Praxen in der Migrationsgesellschaft und ihre Bedeutung für das Handlungsfeld, Deutsch als Zweitsprache. In: Roth, K. S./Schramm, K./Spitzmüller, J. (Hrsg.): Osnabrücker Beiträge zur Sprachtheorie (OBST) (S. 13 – 32). Duisburg, Universitätsverlag Rhein-Ruhr OHG.
- Dirim, İ./Mecheril, P.** (2017): Warum nicht jede Sprache in aller Munde sein darf? Formelle und informelle Sprachregelungen als Bewahrung von Zugehörigkeitsordnungen. In: Fereidooni K./El, M. (Hrsg.): Rassismuskritik und Widerstandsformen (S. 447-462). Wiesbaden, Springer.
- Dirim, İ.** (2010): “Wenn man mit Akzent spricht, denken die Leute, dass man auch mit Akzent denkt oder so”. Zur Frage des (Neo-)Linguizismus in den Diskursen über die Sprache(n) der Migrationsgesellschaft. In: Mecheril, P./Dirim, İ./Gomolla, M./Hornberg, S./Stojanov, K. (Hrsg.): Spannungsverhältnisse. Assimilationsdiskurse und interkulturell-pädagogische Forschung (S. 91 – 114). Münster/New York/München/Berlin, Waxmann.
- Derrida, J.** (2003): Eine gewisse unmögliche Möglichkeit, vom Ereignis zu sprechen. Berlin, Merve.
- Foucault, M.** (2016): Archäologie des Wissens. In: Foucault, M. Die Hauptwerke (S. 471 – 699). 4. Auflage. Frankfurt, Suhrkamp.
- Liebau, E./Romiti, A.** (2014): Bildungsbiografien von Zuwanderern nach Deutschland. Migranten investieren in Sprache und Bildung. In: Institut für Arbeits- und Berufsforschung, IAB-Kurzbericht 21.2/2014. https://doku.iab.de/kurzber/2014/kb2114_2.pdf (Abruf: 27.11.2021).
- Mecheril, P.** (2010): Migrationspädagogik. Hinführung zu einer Perspektive. In: Mecheril, P./Castro Varela, M. d. M./Dirim, İ./Kalpaka, A./Melter (Hrsg.): Bachelor | Master: Migrationspädagogik (S. 7 – 22). Weinheim und Basel, Beltz.
- ZEIT ONLINE** (07.06.2018). “Es darf keine falsche Rücksichtnahme geben”. https://www.zeit.de/politik/deutschland/2018-06/zuwanderung-joachim-gauck/utm_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F (Abruf: 26.11.2021).

¹ Migrationsandere’ yapay sözcüğü ile Mecheril, kişileri ‘ötekiler’ olarak yapılandırır, ‘göç kökenli’ ve ‘yabancı’ gibi kavramların yapısal karakterine işaret ediyor (bkz.: 2010: sayfa 17).

Çeviri: PoliTeknik

Michael Winkler

Bir İnsan Hakkı Olarak Eğitim Hakkının Nasıl Genişletilebileceğine Dair Küçük Notlar

Bir insan hakkı olarak eğitim hakkının genişletilmesine dair - çoktan uluslararası bir boyut kazanan - tartışma, dolayısıyla Enlargement of the Human Right to Education (İHEB Art 26), birkaç farklı yönden güncel eğitim politikası ve sosyal politika karşıtlıklarının hassas noktasına dokunuyor.

1. Çünkü gerçekten de öncelikle bir temel inşa etmek gerekiyor ya da şu ifadeyle: Eğitim hakkında ve bir insan hakkı olarak eğitim üzerine dünya geneline yayılan bir paylaşımın geçmek için iletişim zeminini hazırlamak gerekir. Zira yeni dönem gelişmelerin tuhaflıkları arasında, aslında düzenli olarak küreselleşmekten söz edilmesi, ancak onun öncelikle ve sadece kâr odaklı bir olay ifade etmesi yer almaktadır - sonuçta yerel ekonomiler neredeyse ufalandı, küresel şirket aktiviteleri yerel kaynakları yeteri kadar yok etti. Son olarak bu olup biten - örneğin Korona pandemisi bağlamında - oldukça sorunlu ve kırılmalı olduğunu gözler önüne serdi. Ana başlıklara değinmekle yetinelim: Sözümüne ucuz ülkelere yönelmek, dolayısıyla Küresel Kuzey'de istihdam koşullarını etkileyecek şekilde Küresel Güney'in aleyhine dışsallaştırılmak, ilaç üretimi gibi yaşamsal önem taşıyan üretimi, tedarik zincirini başka yerlere kaydırmak, yerel sanayileri zarar vermek ve tehlikeli atıkları nakletmek. Ek olarak bu tarz küreselleşmenin akabinde şimdi artık dünya genelinde görülebilen, oldukça tehlikeli iklim değişiklikleri neredeyse aşılacak bir hal alıyor, özellikle de toplumlar ve siyasal kamu yapılanmaları birbiriyle yıkıcı bir rekabet ilişkisine sokuldukları için.

Buradaki umulmadık çelişki, bu küreselleşmeye (sermaye ve çıkarlarının) iletişimin, paylaşımın ve ilgili konuların tartışılmasının bölgesel ve hatta yerel sınırlandırılışına tekabül etmesinde yatıyor. Örneğin büyük şirketlerin ya da küresel paydaşların (Stakeholders) ezici iletişimsel üstünlüğüne denk düşecek yaygın bir karşı kamuoyu mevcut değil: Aslında dijital medya böylesi bir kolektif fikir alışverişinde bulunmak için fevkalade olanaklar sunuyor. Ancak ticari öncüllerle yönetilen dikkat ekonomisinde dahi insanları salt üretici değil, her şeyden önce veri tedarikçisi olarak sömürmenin gündemde olduğu belirginleşiyor. Bu insanları, adeta düşünüş, duyumsama ve eylemliliklerini, bir bakıma dijital kapitalizm için hammadde tedarik edecek, üretici olacak ve akabinde gayriresmi ürettiklerini tüketen şekilde kendilerini kanalizasyon eden tüketiciler olarak kullanmak gündemdedir, ki bununla tetiklenen dolanımın kendisi bir bakıma kâr olarak toplanıyor. Ekonomik, ama ayrıca politik kararlardan etkilenenlerin diyalogu fiilen engellenmiştir. Eğitim konuları bağlamında da olduğu gibi. Aslında hâlâ ilgili

PoliTeknik EĞİTİM HAKLARININ GENİŞLETİLMESİ PROJESİ 5. YILINDA

olan uluslararası kuruluşlar bulmak mümkün, ama onlar da özgül hedefler izliyor - ve çıkarlarını savunmaları gerekenlerden bazen aynı biçimde kopuk durumdadır. Kısaca: İletişimsel yönden küreselleşmeye tekabül edenler olsa olsa çoğu kez kendileri de yoldan çıkmış tek seslilerdir, çünkü uluslararası uzman sayılıyorlar - onlar da örneğin OECD gibi organizasyonlara çalıştıkları için bu konumda.

Bu, zaten görünür hale gelen bireyselleşme eğilimini daha da arttırıyor; kolektif organizasyonlar neredeyse hiç mümkün değil, özellikle de sınırları, sosyal, kültürel ve belki de etnik özellikleri aşan ortak bir diyaloga başlayan organizasyonlar için. Burada da farklı zıtlıklar karşı karşıya geliyor, örneğin bazı toplumlarda neredeyse titizlikle talep edilen ve izlenen, kendinden olanın korunması gereğiyle ötekilerle ortak diyalogu engelleyen kimlik poli-

tarafından nasıl artarak hükmedildiğini gözlemek olanaklı, özellikle bu alanda küresel faaliyet yürüten kuruluşlar rekabeti kabul ettirdiğinden beri - kendi standartlarına ve değerlerine göre bunu yaptılar, insanların pratik faaliyet alanlarında deneyimledikleri ve kendi şekillendirdiklerine (şekillendirmek istediklerine) göre değil. Güçlü aktörlerin ve onlar için çalışan ideolojik aparatların (örneğin medya) nasıl küresel bir iletişim yarattıkları, ancak buna - tekrar çelişkili bir ifadeyle - hiç bir küresel iletişimin tekabül etmediği yeniden görülüyor; konu burada bir üst yapıdır, insanların etkileşime gireceği bir altyapı oluşturmak değil.

Böyle bakıldığında Eğitim Haklarının Genişletilmesi gibi bir projenin ilk görevi gerçekten de insanların bir araya gelebileceği ve etkileşime girebileceği bir organizasyon yaratmaktır - eğitim konusu üzerinden ve ayrıca kendisi de

kalabilmesi için gerekli o insan işbirliğinin bir parçasıdır.

Demek ki olabildiğince taban demokrasisine dayalı, ilkin ve en önde - eğer bu ehemmiyetle ifade edilmek isteniyorsa - eğitim üzerine dünya diyalogunu olanaklı kılmak ve harekete geçirecek bir ağ oluşturmak söz konusu. Bu bağlamda ikisini de görebiliyoruz: Sorunlu durumlar ve konular farklı olsa dahi, katılımcılar bir tarafta birçok tasarımı berberinde getiriyor, birbiriyle konuşuyor ve alışverişte bulunuyor. Birliktelik, - bir kez daha evrim biyolojisiyle bağlandırarak - paylaşılan dikkatler ve paylaşılan niyetler tüm farklılıklardan daha etkili.

2. Buna rağmen: Ortak bir diyalogun oluşturulmasının ötesinde, eğitim ile bağlantılı içerikler üzerinde de düşünülmesi gerekir ve düşünülmesi zorunda. Eğitim - tamamiyle İnsan Hakları Beyannamesi'nin mantığına uygun olarak - ilke itibarıyla öyle ele alınmalıdır ki, bununla insani bir gelişim kastedilmiş olsun. Bu, kişilerin kendisinden gelen ve onlar açısından da kendi yaşam koşullarını, verili bir kültürel ve sosyal gerçekliği kavrayarak, öğrenerek ele alabilecekleri, aynı zamanda yetenekli aktörler olarak kendilerini deneyimleyebilecek şekilde kendilerini görebilecekleri bir gelişimdir. Eğitimin daha çok kişilik gelişimi ile, özellikle bir ilgisi var, okulla değil - ne var ki okul yine de öznel gelişimi için başlıca koşullardan biridir. Daha kısa bir ifadeyle: Her kim eğitimden söz ediyorsa, o, insan öznesine, insanın diğerleriyle olan ortak uygulamasına odaklı kalır, ki bu uygulamanın kendisi de onu çevreleyen bir dünyayı konu alır, bu dünyayı kendine mal eder, insanları biçimlendirir, ama aynı zamanda - dikkat: ortak bir uygulama olarak - dünyayı değiştirmeye izin verir. Okul, içerikleriyle birlikte bu dünyaya aittir, nitekim o aynı zamanda ortak uygulama için bir ortamdır.

Bu neye işaret ediyor? Eğitim garip biçimde giderek kısaltılmış ve daraltılmış olarak algılanıyor. Bakışlar çoğunlukla, hayır, neredeyse sadece okula dönük durumda. Birkaç on yıl öncesine kadar eğitim süreçleri, öğrenim ve olanaklı kılınan gelişime dair başka bağlamları konuşturmak için resmi, gayriresmi ve yaşam deneyimine dayalı eğitim birbiriinden ayırt edilirdi. Bir de o zamanlar gayriresmi ve yaşam deneyimine dayalı bağlamların kişilik gelişimi için okul bağlamından neredeyse daha önemli olduğu ikna edici şekilde kanıtlandı. Ama bunların hepsi unutuldu - insan demek istiyor ki: Bunlar unutturuldu. Okul önemli, her şeyden önce de meslek için edinilen vasıflar.

Yanlış anlaşılacak için: Evet, okullar insanlık tarihinde geliştirilen en

EĞİTİM İLKE İTİBARIYLA ÖYLE ELE ALINMALIDIR Kİ, BUNUNLA İNSANI BİR GELİŞİM KASTEDİLMİŞ OLSUN

tikalarında olduğu gibi. Burada her ortak diyalogda sınırları aşarak kendini gösteren bir şey gözden kaçıyor: Belli ki insanlar aslında büyük benzerlik gösteren konular hakkında birbiriyle aynı ölçüde açık ve eleştirel tartışmaya oldukça yatkındır - ne de olsa bunlar insanlığı ilgilendiren görevler oluşturuyor. Eğitim konusunda olduğu gibi. Bu konunun da (dijital) şirketler

bir eğitim sürecinden geçerek. Çünkü insanların ulusal sınırları ve kıtaları aşan etkileşimi herkesin düşünüş, duyumsama ve eylemliliğini değiştirir. Diğerleriyle doğrudan karşılaşmak, ortak amaç ve perspektifler olduğu deneyimini görmek neredeyse en temel nokta olarak değerlendirilebilir - o, evrim biyologlarının da ısrarla gösterdiği gibi, esasında homo sapiens türünün hayatta

önemli kazanımlar arasında yer alıyor. Fevkalade olabilirlerdi, özellikle de insanların gelişimi için. Ama bazen öyle değiller. Okullar insanların öğrenmesine olanak tanıyor, aslında kapsamlı olarak da bunu sağlıyor, öğrenim konularını ve hatta hayatı mümkün kılıyor. Böyle bakıldığında okullar kutsal mekanlar olabilir.

Bununla beraber: Okullarda ve aslında birçok pedagojik kuruluştaki acımasızlık hesaba katılmalıdır. Okulların çok yaygın karşılaştıkları tehlikeler arasında askeri baskınlara kadar varan saldırılardan söz etmeye gerek yok. Şiddet daha çok çocuklar arasında yaşanıyor, öğretmenler tarafından uygulanıyor, okulun terbiye ile el ele yürümesi gerektiği düşünülüyor ve onlar bunu boyun eğdirmek ve ezmek, kimi zaman da aşağılayıcı sözlerde ifadesini bulan düz bir bayağılık olarak algılıyor. Dayak atılıyor. Okullar aslında bireylere gelişim süreçlerinde yeteneklerini ve olanaklarını görmeyi sağlayacak ve bunlardan yararlanacak desteği sunmak sözünü verdiği için de acımasızdır. Bu bir insan hakkı olarak eğitim hakkının genişletilmesi için ilk noktayı saptayamı sağlıyor. Eğitim ve şiddet birbirini dışlar! Eğitim acımasızlıkla el ele yürümemelidir, saldırı, taciz, acının her biçimi dışlanmak ve yasaklanmak zorunda!

3. Gelişim olanağı görmek, onu belki de sadece hissederek kabul etmek ve bir yol açmak için onunla bağlantı kurmak. Alman pedagojisinde eğitime açık ifadesi kullanılıyor: O, kendini belli ettiren bir gelişim olanağının, bir yeteneğin saptanmasını ve ortak bir uygulamada desteklenmesini ifade eder. Ancak gerçeklik bu desteğin daha çok nasıl hayata geçirilmediğini, insanların kendilerini değiştiremeyeceğini, neredeyse kendilerine atfedilen statüde tutulduklarını gösteriyor. Ama aynı zamanda desteğin kontrol, denetim ve zorlamayla ve çevresi belirgin çizilmiş bir zaman rejimine itaat etmekle el ele yürüdüğünü. Ancak insanlar, çocuklar, yetişkinler, yaşlılar kendi hızlarıyla öğrenir. Herkes öğreniminde kendi zamanına gereksinim duyar. Bazı şeyler hızlı olur, bazı şeyler yavaş, bazen bir gelişme gecikebilir, belki de öğrenen özne başka ve beklenmedik bir yola girdiği için. Özneler yalnızca kendi öğrenim süreçleri için farklı bir süre talep ediyor, bazen ortalamadan daha uzun zamana ihtiyaçları var. Ama bu neyi ifade ediyor ki? Öyle bakıldığında eğitim haklarının genişletilmesi bir insanın, bazen bir grubun kendi öğrenim süreçleri için gereksinim duyduğu söz konusu zaman ufuklarını daima göz önünde bulundurmaya ifade eder.

Ve bazen birinin şunu veya bunu gerçek anlamda edinmemesi bu duruma eklenir. Yetenek kavramının insan becerisinin değişik değişik alanlarıyla ilişkili olması boşuna değilmiş. Eziyete dönüşmemesi gerken farklılıklar vardır. Bazı çocuklar coşkulu birer matematikçidir, başkaları dil öğrenmeye istekli. Ve daha başkaları okulun bu çalışma alanlarındaki talepleri karşısında başarısız oluyor. Bu arada bu başarısızlık başka bir dilin sonraları onlar tarafından çok iyi edinilemeyeceği anlamına gelmez – her çocuğun en azından baş-

ka bir dil daha öğrenmesi, matematik bilgisi de yararlı olacaktır, gerçekten de arzu edilen bir durumdur. Şöyle ifade edilebilir: Birgün herkes başka bir dilin ve sayılarla oynamanın ne denli zevk verdiğini deneyimlemeli. Ama: Öte yandan sabır ve soğukkanlılık gerekiyor. Genişletilmiş bir eğitim hakkı bir nesneye erişimde kimsenin yoluna engel koymamayı talep eder, bu nesne bugün okulda bulunamasa, aksine daha sonraları edinilebile.

Demek ki eğitim hakkının genişletilmesi için zaman ufuklarının açılması belirleyici bir andır. Birçok kişi olmaz diyor. Okul bu durumda organize edilemezmiş. Bu itiraz tamamen yanlış. Ders bireyselleştirilmiş nitelikte gerçekleştirilmeli ve gerçekleştirilebilir. Birçok öğretmen bunu gün be gün kanıtıyor, pedagoji kendisi bunu olanaklı hale getirdi. Örnek olarak Peter Petersen'in dersin grup biçimli örgütlenmesi ve kendisi tarafından başlatılan Jena Plan Okulları anımsanmalı.

Ve yine bir zıtlık: Neredeyse herkes tarafından dersin bireyselleştirilmesi isteniyor. Ama bu bireyselleştirme norm oluşturmak, standartlaştırmak, denetlemek, kültürsüzlük ifade eden ve amacı karşılaştırmak üzere veri oluş-

turmak olan testler için atılan adımlar nedeniyle sürekli sekteye uğrattılıyor. İnsanları birbiriyle rekabete sokmak, karşı karşıya getirmek için. Ve bununla da kalmıyor: Böylelikle eğitim adaleti sözü verilmiş oluyor. Ne saçma. Eğitim öyle olağanüstü bireysel bir olaydır ki, aslında adalet onun bağlamında daima diyalektik açıdan bakılmalıdır. Olanaklarda eşitlik, farklılıklara saygı ve onların kabul edilmesi, bireysel öznenin desteklenmesi olarak – elbette ortak şekillendirilecek bir toplumu göz önünde bulundurarak. Bireysel sıra dışılıklar ve dayanışma, benzersiz olmak ve beraberlik bir aradadır. Değerlendirmede standartlaştırmalar (dikkat: ön koşullarda değil) neredeyse adaletsizliği sistematiğe hale getiriyor. Eşitsizlik böylece insanları yıpratır, çünkü o bir ekonomi sistemini sürdüren sokağın pozisyonlarına dağılıyor. Bunun ustalıklı yapılmış bir iş bölümü ile ilgisi yok. Bu da eğitim hakkı için çıkan bir derttir. Diyalektik düşünün, bununla el ele ilerleyen insan varoluşunun çok anlamlılığını görün ki, farkları beraberce yaşayalım ve beraberlik oluşacak şekilde farklılıkları öğrenelim.

4. Eğitim öznelerin kendi gerçekleştirmek zorunda oldukları ve gerçekleştirebildikleri bireysel bir olaydır. O olanaklı kılınabilir, bazen itmek gerekir. Pedagoji buna eskiden özügraşı için itkilemek derdi. Bu nedenle eğitimi ve hatta "inşa etmeyi" oluşturabilmek ya da üretebilmekten söz etmek saçmalaktır. Eğitim süreçleri bazen gün yüzüne çıkarılabilir – ne yöne ilerleyeceklerini

bilmek ise pek mümkün değil. Dolayısıyla eğitime açık olmaktan bir eğitim süreci doğması demek ki zamana, her şeyden önce de mekanlara, pedagojik ortamlara ihtiyaç duyar. Özneler için eğitim faaliyetlerinde yeterli korumaları varolduğu, onların dünya ve kendileri ile deney yapabileceği, başkalarıyla birlikte deneyimler edinebileceği yerler. Bireylerin yolunda gitmediği, hata yapılan yerler – ki bu hatalar zaman zaman büyük erime sahip değişimler için bir itki olarak kendini gösterir. Demek ki eğitim seçeneklerinin mümkün olduğu ortamlara ihtiyaç duyar. İnsan konularına ve nesnelere eğilmeli, beliren ana sorunları tanımalı ve kavramalı – Wolfgang Klafki'nin dediği gibi. Bu başta içgörü ve tanıma, bilme ve sınama ve de sadece görünüşte kavrananın reddedilmesi olanaklarını gerektirir. Bu birbiriyle konuşma, hararetle tartışma olanaklarını gerektirir.

Birçok okul bunu bilmiyor. Onlar susulmasını, sessizliği talep ediyor. Ama her şeyden önce içerikleri ve teknikleri odağa yerleştiriyor, öğrenimi, öğrenim verimliliği ve başarısını dikkate alıyor ve ölçüyor. Yanı sıra aslında ısrarla yapısalcılık ve yeterlilik isteniyor, her bir öznenin kendi öğrenen öznenliği kapsamında kendini göstermesi gerektiğin-

niyor, dijital ekonomide daha da fazla, çünkü dijital kapitalizm düşünüşün, duyumsamanın, arzulanmanın ve faal olmanın özütlenmesine yönelmektedir, öyle ki, insanın bütün yaşam süresine egemen olunur ve bu süreden yararlanılır: 7/24, modern ekonominin tüm alanlardaki ideali budur, etkisi ise insanların artık sadece yorgunluğudur, odaklanamamaktır. Akabinde yerlerini otomatikleştirilmiş yaşam süreçlerine bırakırlar.

6. Ama şimdi bu eğitim hakkının genişletilmesi için ne anlam taşır? Aslında Filozof Georg Wilhelm Friedrich Hegel bir lise müdürü olduğu yıllarda bunu gördü. Okullar, pedagojik mekanlar, yararlı bilginin söz konusu olmadığı, aksine bilginin bir tarafta ufku genişletecek şekilde bir tür oyuna dönüştürüldüğü, ilham veren ortamlar olmalıdır: Örneğin tarih, modern bir ifadeyle düşünüşün faaliyeti hafifletilmiş bir ortamıdır. Diğer tarafta bu odak noktada neyin yer edindiğine dikkatleri çeker: Elbette düşünüş. Hegel buna felsefe yapmak diyor, kararlı bir denetleme, kavrama, kuşkusuz nesnel bir dünyayı ve geçerlilik arayan bilgiyi. Gerçek vardır, sürekli bizden kaçsa da. Biz onu kendimizden uzaklaştırmak zorunda kalsak da. Sorarak, tartışarak, sabırla, Epikürçülerin sükunetiyle, şüpheyle, geleceğe olan güvenle.

Ve? Zamanla ve daima alternatifleri, seçenekleri, başka olanı, imkânsız düşünebileceğimiz ve sınıyabileceğimiz mekanlarla. Dahası: Hiçbir şeyle uğraşmamayı kendimize müsaade ettiğimiz, adeta dünyadan ve belki de kendi kendimizden soyutlandığımız yerlerle. Şu soruları sorarak: Bunu yapmasak ne olurdu, farklı düşünsek, modern tekniksel açıdan opt out (çekilme; Politeknik) olarak adlandırılanı yapma olanağını kendimize çok görmesek. Kısaca: İştihak etmek. Reddetme kararı almak. Önceden belirlenmiş yollarda tanıtılmayan algılar ve deneyimler kazanmak için belki de çok yeni bir bakış geliştirmek için. Şu şekilde de ifade edilebilir: Eğitim delilik gerektirir, eğitim aptallıkla el ele yürür, tabi burada aptallık kendi kendine güvenmeyi, dijital dikkat makinesinin gereklerine kendini teslim etmemeyi ifade ediyorsa şayet. Bu bir ihtimal şu anda kendini gösteren en büyük eğitim gerekliliğini ifade ediyor. Modern iletişim medyasının ağına takılan farklı bir cins gibi görülen, gerçekte ise dijital iletişim şirketlerinin ana hedefi olarak addedilmesi gereken her şeyden kendini esirgemek. Yani cihazlara saldırmamalı, bu aptalca olurdu, çünkü Korona pandemisi boyunca bize yarar sağladılar ve aynı zamanda, örneğin birbirimizle eğitim hakkında konuşmayı olanaklı kıldılar. Ama cihazları arada sırada kapatmak, yüzünü dış dünyaya, yanındaki insana dönmek. Ve her şeyden önce insan kendisi için alternatifleri hazır bulundurmadan ve onları izlemeden bu dijital ekonominin yollarında yürünmesi gerektiğine asla inanılmamalı. Bu bir insan hakkı olarak eğitim hakkının genişletir, çünkü kendi üzerimizdeki kontrolümüzü yeniden bulmayı sağlar.

BİREYSEL SIRA DIŞILIKLAR VE DAYANIŞMA, BENZERSİZ OLMAK VE BERABERLİK BİR ARADADIR

den söz ediliyor. Bu sözlerden hiçbiri doğru değil. Fiilen söz konusu olan şey, sonradan ölçülebilmesi ve değerlendirilebilmesi için performanstır, öğrenileni ortaya koymaktır. Mümkün olduğunca ekonomik önem taşıyan bir faaliyet için vasıfların değerlendirilmesidir – meslekten söz etmek giderek olanaksızlaşmaktadır.

5. Eğitim başka şeye gerek duyar, bu nedenle eğitim haklarının genişletilmesi nitekim başka şeyin daima hesaba katılmasını, olanaklı kılınmasını hedef almaktadır. Başka olan çeşitliliğin uygulanmasına dahil edilmelidir. Eğitim felsefesinin cafcıflı diliyle söylenecek olursa: Eğitim başkalık olmadan düşünülemez. Eğitim bilgi biriktirerek başarılamaz, kristalize olmayan bilginin alıştırmalarını yaparak da olmaz – bu arada bunun kinizmi abarttığı belirtilmiş olsun, çünkü insan pekalâ bilgiye, tanıya ve deneyime dahi sahip değildir, aksine salyamsı kaygan birşey vardır, ki o da pekalâ mevcut değildir. Ezberlemek, alıştırma yapmak, ardından uygulamak. Bu saf işleve götürür: Üretimde, günümüzde ise daha çok tüketimde işlemek. Bu girişimin tamamı hem burada hem orada insanın yaşam gücünün belirlenmiş bir zamanda sömürülmesini hedefler. Buna iş de denebilir, bir de bu uzun süre kutsal ilan edilmiştir, bu yondan saf olan Karl Marx tarafından da. Verim zamana bağlı olarak gerçekleştirmeli, ama bu verim giderek daha fazla enerji harcar, aynı zamanda dışarıdan belirlenir. Girişimciler, işverenler ve tüketim ürünleri üreticileri tarafından. Bir kez daha: İnsanlar sömürülmek iste-

Çeviri: PoliTeknik

Claus Melter

Almanya ve Avrupa Birliği'nde Milliyetçi, Sömürgeci ve Irkçı Gelenekten Gelen Milliyetçi-Irkçı Toplumsal İlişkiler

"Aşırı sağcılık şu an demokrasimiz için en büyük tehdittir."

SPD, Yeşiller, FDP Kasım 2021

"Soykırımın kökleri 19. yüzyılın sonlarından beri birçok ülkede cereyan eden saldırgan milliyetçiliğin dirilişinde yatmaktadır (...) Yarın sıra Yahudilerden başka bir gruba gelebilir, örneğin Nazi Almanya'sında az farkla dokunulmuş yaşlılar ya da entelektüeller ya da en basitiyle ayrıksı gruplar. Böylesi bir dirilişi en çok teşvik eden iklim, (...) uykusundan tekrar kalkan milliyetçiliklerdir."

Adorno 1970

"20. yüzyıl Color-Line yüzyıldır, ırkçılığın yüzyılı."

W.E.B. du Bois 1903

Kaynak: Wikimedi Commons, Kongokonferenz

Aşırı sağcılık otoriter ve kadın düşmanı düşünüşün ve de Nasyonal Sosyalizmin hafif gösterilmesinin yanı sıra, ırkçı ve milliyetçi inançların ana öğelerini içinde taşır. Genelde ırkçılık özgül bir tanımla yapılmadan demokratik toplumların büyük bir bölümü tarafından reddediliyor. Ama ulusal devletlerin kendisi ve ulusal olarak tanımlanmış, bu devlet içerisinde "kendinden olan" nüfusun diğer uluslar karşısında ayrıcalıklı kılınması ve de dayandığı nüfus içerisinde "buna ait olmayan" olarak tanımlanan kişileri dezavantajlı konuma getirmesi eleştirinin odağına pek yerleşmiyor. Siyasal ve sendikal cenahtan "biz işçilerimizin işyerlerini oldukları yerde koruyoruz" ya da "önce Almanlar" şeklinde uyguladıkları yatırıma elverişli rekabet bölgesi milliyetçiliği, genelde ne dünya toplumunun adaletiyle ilgili ne de ırk-ulusçu (völkisch) ve milliyetçi ve ırkçı ideolojiler ve toplumsal gruplarla örtüşmesiyle ilgili sorulara açık değildir. Bu nedenle devamında şu soru yöneltilmelidir: Savunulabilir, adalet yönelimli bir milliyetçilik ve ulusdevletüstü bir milliyetçilik var mıdır? İdeal tipik olarak şu milliyetçilikler¹ arasında ayırım yapılabilir. Gerçekte bu milliyetçilikler mücadelesi verilen tartışmalarda birbiriyle örgüldür ve daima aksi tartışmalar da mevcuttur.

Kültürel-etnik-ırksal-dinsel-ulusal açıdan "ötekilerin" sürülmesini ve yok edilmesini hedefleyen milliyetçilik, Nasyonal Sosyalizmde "halk birliği" düşüncesine dayanır (bkz.: Nolzen/Sünker 2018). Bu düşüncenin özgül yanı, belli uluslara, örneğin Doğu Avrupa uluslarının üyelerine saldırılmasını, onlara boyun eğdirilmesini ve savaş eylemleri bağlamında öldürülmesini, tüm Yahudilerin katledilmesini ve aynı zamanda Yahudi, Roman, Romnja ve Sinti*ze asıllı Alman vatandaşı olanların ya da "engelli", "eğitilemez" ya da "çalışamaz" görülenlerin yok edilmesi ni öngörmesidir.

Ulusal-kültürel-etnik-ırksallaştırıcı-dinsel ve dinsel "sadelik" hedefleyen milliyetçilik türü, AFD, Almanya'da Kimlikçiler Hareketi ve Fransa'da Ulusal Cephe gibi hareket etmiş olur ("İrk" tasarımlarının dildeki gizlenme yeri olarak kültür). Kültürlerin eşit değerliliğinden söz ediliyor, ancak bunların birbirinden ayrı "kendi" ulusal topraklarında yaşamaları isteniyor.

Boyun eğdirerek entegre eden milliyetçilik, ulusal, kültürel-etnik-ırksallaştırıcı-dinsel-dinsel "ötekiler" karşısında, bir tarafta Alman sömürgeciliğinde olduğu gibi Avrupalı uygarlaştırıcı Alman üstünlüğüne dair biyolojist-ırkçı tasarımlar yaratır (bkz.: El-Tayeb 2001). O, diğer tarafta, günümüz Almanya'sında (2020'li yıllar) tüm insanların, dinlerin ve ulusların eşit değerliliğinin onaylanmasına dayanır ve bu eşzamanlı olarak insanların vatandaşlıklarına ve oturma izinlerine göre hiyerarşik sıralamaya sokulduğu ve Racial Profiling uygulamalarına ve de fiilen etnik-ırkçı ayrımcılığa tabi tutuldukları bir anda gerçekleşir, ki bu ayrımcılık, belirli dinsel ve ırksallaştırılan grupların mesleki ilerlemesini oldukça zorlaştırarak, iş piyasasını bölümlenme eğilimi ile el ele yürür (FRA 2019). Bu bölümlenme geçişkendir ve küçük değişimlere rağmen yine de varlığı itibarıyla sabittir. Boyun eğdirerek entegre eden milliyetçilik, kapitalist işgücü kullanımı ve "sefil yaşamın" ihmal ve ölüme terk edilmesi ile örgüldür (Baumann 2005). Avrupalı devletlerde ve Avrupalı devletler tarafından Avrupa'da mağdur edilen gruplar tarihsel açıdan bakıldığında hep aynılarıdır: Afrika kökenliler, Romanlar, Romnja ve Sinti*ze'lerdir (bkz.: Melter 2021).

Thomas Pogge tarafından "seçkin milliyetçilik olarak adlandırılan" (bkz.: Pogge 2011) belirsiz milliyetçilik "kendi" vatandaşlarını tercih eder ve "ötekilerin" düşük ölçekli bir "ulusal-kültürel-etnik-ırksallaştırıcı-dinsel-dil-

sel-ulusal" ayrımcılığını hedefler. Albert Scherr Thomas Pogge'nin gözettiği farkı "sıradan ve seçkin milliyetçilik" olarak ayırıyor (Scherr 2017). Pogge şunu yazıyor: "Yurttaşlar ve hükümetler, diğer sosyal sistemlerden çok..., devletlerinin adil olması ve yabancılara adaletsizlik ve başka bir haksızlık yapılmaması için daha fazla çaba gösterebilir (ve belki de göstermelidir)" (Pogge 2011). Gerçekte milliyetçiliğin bu biçimi ideal bir tasarım gibi görünüyor, örneğin Kanada'da resmi olarak bunun için çaba sarfediliyor. Ancak gerçekte Kanada'da ırkçılık ve onun bir parçası olarak First Nations adı verilen yerlilerin ekonomik ve sosyal daha kötü konumlanmasına ve de Racial Profiling denilen uygulamaya kamu kurumları tarafından devam ediyor (bkz.: Francis/Tator 2006).

Öte yandan **ulusdevletüstü milliyetçilik** var, hem Avrupa sömürgeciliğinin başladığı sömürgeci-ırkçı emperyalizm olarak, hem de günümüzde "Avrupa kalesi" bağlamında sömürme ve kapanma politikası olarak. 1884-1885'te Berlin Afrika Konferansı'nda kararlaştırılan Berlin Kongo Dosyası'nı Avrupalı ulusdevletüstü milliyetçiliğin başlıca caniyane sözleşmeleri olarak görmek mümkün. Bu sözleşmelerle Avrupalı devletlerin Afrika ülkelerine saldırarak, boyun eğdirmek, onları ele geçirmek ve sömürmek için vardıkları anlaşmalar yer alıyordu. Günümüzün AB ekonomi, göç ve sığınmacı politikası Afrika ve Asya'dan gelen hammadde ve işgücünün sömürsünü öngören sömürücü-ırkçı mantığa ve de AB dış sınırlarında bir insan hakkı olarak sığınma hakkını sistematik şekilde ihlal eden ve her şeyden önce kişilere ekonomik kullanılabilirliklerine göre ikamet hakkı taniyan göç rejimine uygun hareket ediyor. **Ulusal-kültürel-etnik-ırksallaştırıcı-dinsel ve dinsel "sadelik" hedefleyen milliyetçiliğin hüküm sürdüğü bir takım ülkede, ulusal ekonominin zarar görmesi bile**

isteye göze alınarak, göçmenlerin ekonomik faydasından dahi vazgeçiliyor.

Almanya'da milliyetçi-ırkçı toplumsal ilişkiler

Nasyonal Sosyalizm sonrası Almanya'da güncel olarak boyun eğdiren, entegratif milliyetçilik baskın milliyetçilik türüdür ve sömürgeci milliyetçiliğin ve imhayı hedefleyen Nasyonal Sosyalist dönemin ardıllıdır. Boyun eğdiren milliyetçilik, **milliyetçi-ırkçı toplum koşulları** olarak adlandırılacak ulusal-etnik-kültürel-dinsel-dinsel-ırksallaştırıcı aidiyet düzeniyle (bkz.: Melter 2021) ve AB'nin Avrupa kalesi politikası olarak, Avrupa sömürgeciliği geleneğinden gelen devletler üstü milliyetçilik ile bağlantılıdır.

Milliyetçi-ırkçı toplum ilişkilerinin mantıkları ve uygulamaları AB ve Almanya'da sistematik olarak hayata geçiriliyor. Milliyetçiliği ve ırkçılığa karşı eleştiriler dile getiriliyor, ancak bunlar nadiren politik, hukuksal ve sosyal gerçekliğe dönüşüyor. İnsan haklarını kendilerine mal eden, ancak onları sistematik olarak ihlal eden Avrupalı devletlerin tarihsel riyakârlıkları varolan direnişe rağmen devam ediyor.

¹ Aşağıdaki pasajlar şu metnin belli bölümleriyle örtüşmektedir: "Nationalistisch-rassistische Ruhe-im-Karton-Pädagogik oder menschenrechtsorientierte Soziale Arbeit und Bildung? Einleitende Kommentierung zur zweiten Auflage 2021." (Melter 2021)

Kaynak:

- Adorno, Theodor W. (1970): Erziehung nach Auschwitz. (1966) In: ders.: Erziehung zur Mündigkeit, Vorträge und Gespräche mit Hellmuth Becker 1959 – 1969. Herausgegeben von Gerd Kadelbach. Frankfurt am Main 1970, S. 92–109.
- Baumann, Zygmunt (2005): Verworfenes Leben. Die Ausgrenzten der Moderne. Hamburg: Hamburger Edition
- Du Bois, W.E.B. (1903): The Souls of Black Folk. New York: Penguin.
- El Tayeb, Fatima (2001): Schwarze Deutsche. Der Diskurs um "Rasse" und nationale Identität 1890–1933. Frankfurt am Main: Campus-Verlag
- FRA (2021): Your Rights Matter: Police Stops. Brüssel: <https://fra.europa.eu/en/publication/2021/fundamental-rights-survey-police-stops>
- Melter, Claus (2021): Nationalistisch-rassistische Ruhe-im-Karton-Pädagogik oder menschenrechtsorientierte Soziale Arbeit und Bildung? Einleitende Kommentierung zur zweiten Auflage 2021. In: Melter, Claus (Hrsg.): Diskriminierungs- und rassismuskritische Soziale Arbeit und Bildung. Weinheim u.a., S. 24–41.
- Nolzen, Armin/Sünker, Heinz (2018): Nationalsozialismus. In: Otto, Hans-Uwe/Thiersch, Hans (Hrsg.): Handbuch Soziale Arbeit. München: Ernst Reinhardt-Verlag, 6. Auflage, S. 1091–1104.
- Pateman, Carole/Mills, Charles (2008): Contract & Domination. Cambridge/Malden: Polity
- Pogge, Thomas (2011): Weltarmut und Menschenrechte. Kosmopolitische Verantwortungen und Reformen. Ideen und Argumente. Berlin: Walter de Gruyter
- Scherr, Albert (2017): Rassismus, Post-Rassismus und Nationalismus. Erfordernisse einer differenzierten Kritik. In: PERIPHERIE Nr. 146/147, 37. Jg., <https://doi.org/10.3224/peripherie.v37i2.05>, S. 232–249
- Tator, Carol/Henry, Francis (2006): Racial Profiling in Canada. Challenging the myth of 'a few bad apples'. <https://kritisch-lesen.de/rezension/rassistische-polizeipraxis-im-demokratischen-raum> (Recherchedatum 27. 11. 2020)

Roger Boyes

Tipik Alman*

Almanlar tutkulu plancılar, ama sıkça aşırı planlamanın kurbanı olurlar. İngiltere'de olduğu gibi, tembellikten ya da tren yolu güvenlik görevlisinin uyuması gibi yanlışlıklar olmaz. Almanya'da Almanlar kendi yaptıkları planların yanlış olabileceğine inanmadıklarından işler yanlış gider.

"Ahh, Sayın Boyes...". Çoğu zaman bir Alman diplomatla ya da Federal Basın Bürosu'ndan bir memurla yaptığım konuşma bu uzun iç çekişle başlar. Bu iç çekiş, Alman toplumunun ayrıntılarını anlamak konusunda İngiliz basınının başarısızlığı üzerine ya da II. Dünya Savaşı konusunda kısa bir konuşmanın başlangıcıdır. Gelecek yıl I. Dünya Savaşı'nın 100. yıl dönümü. Büyük olasılıkla İngilizler, bu yıldönümünü Almanlar hakkında kaba ya da alaycı biçimde kullanacaklar.

Ama bugün için II. Dünya Savaşı'na takılıp kalmış durumdayız. Almanya ile İngiltere arasındaki her futbol maçında, İngiliz bulvar gazetelerinde, "Yıldırım Savaşı! (Blitzkrieg) İngilizlere karşı Alman fırtınası" başlıkları atılır. Hiçbirimizin anımsamadığı bir savaşa yapılan bu göndermelerin hiç de komik olmadığı konusunda Federal Basın Bürosu'ndaki memurlarla aynı görüşteyim. Yine de savaş, hala İngilizlerin tutumunu belirleyebilmektedir. Pek çok kuşak - sadece onlar değil, savaş anıları hala taze olan benim gibi 50'li kişiler de - en azından şu iki savaş filmi izlemişlerdir: Navaro'nun Topları ve Zafere Kaçış. İlk film, Gregory Peck'in liderliğinden bir grup askerin bir Yunan adasındaki Alman istihkamını ele geçirme girişimini anlatan bir macera öyküsüdür. İkinci film, savaş esirlerinin Alman esir kampından bir futbol maçı kisvesi altında kaçma girişimleriyle ilgilidir. Filmin özelliği, sarışın katillerin ve Nazilerin yer aldığı ahlaksız III. Reich futbol takımına karşı Sylvester Stallone ile eski İngiliz futbol takımı kaptanı Bobby Moore'un oynamasıdır. Her iki film de palavradan ibarettir, ama İngiliz televizyonlarında her Noel'de tekrar tekrar gösterilir.

Yine de her iki film de, bir biçimde Almanları tanımladığı için önemlidir. Elbette, öngörülebileceği gibi, bu filmlerde, kötü Naziler vardır; içlerinde nazik bir Alman olsa da, çoğu kolayca aldatılan aptal kişilerdir. Bu durum, her zaman beni şaşırtmıştır. Nasıl oluyor da, pek çok Nobel ödülü kazanan kişileri çıkarmış, pek çok ünlü kimyacıya, mühendise ve matematikçiye sahip olan bir ulus böylesine aptal tipler olarak sunulabilmektedir?

Bunun yanıtı şudur: 1945'ten sonra savaşı kazanan İngiltere imparatorluğunu kaybetti, ama savaşı kaybeden Almanlar büyük bir ekonomik mucize (Wirtschaftswunder) yarattılar. Savaşın anıları, soykırım korkusu, bu durumun adaletsizliğiyle birleşerek zihinlerimizi sarıp sarmalamıştır. Nasıl olup da, kaybeden kazanan haline gelebildi? Bombaladığımız fabrikaları, kısmen Marshall Yardımı'yla satın alınan çağdaş teknolojilerle yeniden inşa edildi. İngiliz yöneticiler, Wolfsburg'da Volkswagen'in yeniden inşa edilmesine ve Hamburg'da yeni özgür basınının oluşturulmasına yardım ettiler. Rusların ele geçireceği korkusuyla, birkaç yıl önce yıktığımız bir ülkenin yeniden inşa edilmesine yardım ettik.

Sonuçta, İngilizler, savaştan on yıl sonra bile karneyle yiyecek olarak yaşarken, Batı Almanların ceplerinde yabancı ülkelerde tatil yapacak kadar paraları vardı. 60'larda paket turizmi

otoban cehenneminde ilerler. En son staunun nerede olduğunu öğrenmek için yerel trafik radyosu açılır. Doğal olarak, radyo, tüm dinleyicilerin yöneleceği alternatif bir yol önerir ve bir başka stau oluşturulur.

Diğer bir ifadeyle, Almanlar tutkulu plancılar, ama sıkça aşırı planlamanın kurbanı olurlar. İngiltere'de olduğu gibi, tembellikten ya da tren yolu güvenlik görevlisinin uyuması gibi yanlışlıklar olmaz. Almanya'da Almanlar kendi yaptıkları planların yanlış olabileceğine inanmadıklarından işler yanlış gider. Bütün dünya, Berlin-Brandenburg hava limanının sonsuz gecikmelerle kaotik bir projeye dönüşmesine şaşırı. Ama biz İngiltere'de buna hiç şaşırmadık. Biliyoruz ki, bu, bir ölçüde Tipik Alman durumudur. Ve yine biliyoruz ki -Federal Basın Bürosu beni affetsin-, Almanlar savaşı bu nedenle kaybettiler. Askerleri bizimkilerden daha kötü değildi, ama generalleri (İngilizlerin çok

aylarca görmeyebilirler.

Ekonomik açıdan, Alman başarısına duyduğumuz kızgınlığımız giderek hayranlığa dönüşmüştür. Almanya, kalıplara bağlı kalarak finansal krizin bazı olumsuzluklarını önlemeyi başardı. İngilizlerin sorunlarından birisi, geleneksel şirketlere yönelen yatırım fonları yöneticileriydi ve kârlı bazı şirketler onlar tarafından soyuldu. Almanlar, her zaman önceden planlanmış olsalar da, kısa vadeciliği reddetmişler ve uzun vadeli stratejik yatırım planları geliştirmişlerdir. Bu da, İngiltere'de artık bulunmayan otomobil sanayisinin Almanya'da varolmasının nedenidir. Ve hiçbir zaman çok hızlı kâr sağlayamayacağınız Çin'de iyi durumda olmasının nedeni de budur. Almanların yapısında, DNA'larında sabır vardır.

Margaret Thatcher, her zaman Helmut Kohl'un Avrupa için bir yerde kağıda dökülmüş gizli bir plana sahip olduğuna inanıyordu ve diplomatlarına onu bulma talimatı vermişti. İki liderin birbirine benzemediği elbette doğrudur. Ama Thatcher, Kohl'un inatçılığına hayrandı. Thatcher, Alman başbakanının Wolfgangsee'deki görüşmeleri aniden keserek toplantıyı terk etmesine şaşırılmış ve kızdı. Ama daha sonra, bir pastanede onun iki tane Schlagsahneli SchwarzwälderKirschtorten yerken gördü. Yardımcılarına şöyle dedi: "İşte bildiğiniz Alman!" Keki kastetmiyordu, kabalık da yapmamıştı. Onun yaptığı, Kohl'un alışlagelmişliğine, düzenliliğine saygı göstermekti. Kohl, her zaman saat 4'te pasta yedi. Avrupa'nın geleceğine ilişkin olarak İngiliz lideriyle sert görüşmeler yaptığında bile bu düzenliliğini bırakmamıştı. ■

* Bu yazı ilk kez Die Gaste'nin 29. sayısında yayınlanmıştır: Die Gaste, SAYI: 29 / Kasım-Aralık 2013; <http://www.diegaste.de/gaste/diegaste-sayi2903.html>

ALMANLAR DENENMEMİŞ RİSKLERİ ALMAKTA ÜRKEKTİRLER, NET KOMUTLARI TERCİH EDERLER VE ERTESİ AKŞAM NE YİYECEKLERİNİ BİLMEK İSTERLER

başladı. İngiliz ve Alman işçileri, aynı İspanyol otellerinde ve yüzme havuzundaki şezlonglarda tatil yapmak için birbirleriyle yarışıyorlardı. Almanların İngilizlerden daha fazla paraları vardı; İspanyol garsonlar onlara daha iyi bakıyorlardı ve Almanların sabahın erken saatlerinde havlularını koyarak tüm gün şezlongları kendilerine ayırma alışkanlıkları vardı. Akşamdan kalma İngiliz turist uyanıp kahvaltı yapmaya gittiğinde, yüzme havuzunun Alman işgali altında olduğunu gördü.

Bunun basit bir açıklaması var: Almanlar İngilizlerden daha disiplinliydi. Ama biz, böylesine basit bir sonucu kabul edemedik. Bu yüzden Almanlar hakkında teoriler kurmaya başladık. Onların sabit fikirli plancılar olduğuna karar verdik. Günlerini sıkı bir programa bağlı olarak düzenliyorlardı. Yaz tatili rezervasyonları, Noel hediyelerinin alındığı ve paketlenmesi Kasım ayında yapılıyordu. Bu pek çok İngiliz için akılalmaz bir şeydi. Ve Almanya'da okul tatilleri başladığında, Alman baba, güne yapılacak büyük göçten önceki gece arabasının bagajını hazırlar. Saatin zili sabah 4'te çaldığında, tüm aile, Bochum'dan Brenner Geçiti'ne gitmek için -evet, askeri bir disiplinle- hazırdır. Tatilin ilk günü otoban cehennem olur. Ama Alman aile, örneğin, tatile bir gün sonra başlamak ya da çocuklarını okuldan bir gün önce almak yerine, bu

beğendikleri Rommel) savaşın gidişatına göre planlarını değiştirmekte isteksiz davrandılar.

Bu, ve sadece bu, kendimizi daha iyi hissetmemizi sağladı. Kendimizi yetenekli bir amatör olarak, doğaçlamayı tercih eden insanlar olarak düşünmeyi seviyoruz. Almanlar -en azından bizim klişemizdeki Almanlar-, denenmemiş riskleri almakta ürkektirler, net komutları tercih ederler ve ertesi akşam ne yiyebileceklerini bilmek isterler. Onlar, dünyanın en sigortalı toplumdur. İngilizler, sigortacıların hilekar olduklarını ve mümkün olduğunca onlardan uzak durulması gerektiğini düşünür.

Savaş sonrası filmlerin Almanları yavaş düşünen insanlar olarak göstermelerinin nedeni budur. Bu adil değildir, ama Almanlar bunu hakaret olarak kabul etmezler. Bizim alay ettiğimiz Alman düzeni (ordnung), bizim İngiltere'de reddettiğimiz bazı toplumsal değerleri korur. Örneğin, Almanlar hala iş zamanları ile boş zamanları çok ciddi biçimde ayırıyorlar. Londra'da iş saatleri ile özel yaşam iç içe geçmiştir. Büroda geçen on saatin bir saati iş arkadaşlarıyla içki içmekle geçer ve ondan sonra eve gidilir. Ama Almanlar, çok etkin biçimde iş ile oyun arasında net bir ayrım yaparlar. Sonuçta, Almanlar da dostluğu çok ciddiye alırlar. Londra'da, insanlar da aynı kente yaşadıkları halde en iyi arkadaşlarını

Bahar Bağlı Duisburg Essen Üniversitesi, Türkistik Bölümü Öğrencisi

Deneme

Bu yazıda, pandemi döneminde eğitim ve öğretim konusu hem pozitif hem de negatif yanlarıyla ele alınıp değerlendirilecektir. Yaklaşık iki senedir hayatımızda olan koronavirüs, hepimizin hayatını kısıtlamalar ve kapanmalar ile kötü etkilemiştir. Üniversitelerin kapatılması ve derslerin uzaktan eğitim ile verilmesi bazılarımızı sevindirmiş, bazılarımızı ise üzmüştür. Yeni kaydolan öğrenciler üniversiteyi hiç görmemiş, gelmemiş ve diğer öğrenciler ile tanışmamıştır.

Uzaktan eğitimin pozitif ve negatif yanlarının olduğunu kendim de gözlemleyebildim. Daha önce hiç Zoom veya BigBluebutton üzeri bağlantı kurmayan öğrenci ve öğretmenlerin bu zaman içerisinde zorlandığını söyleyebilirim.

Ben bir dosya veya ekran paylaşımı yapmayı daha önce hiç bilmiyordum. İnternetim iyi çekmediğinde, dersten çıkmak ve geri girmek zorunda kalıyordum. Evde olduğumuzda online derslerken bazen beklenmedik şeyler olabiliyordu; postacının zile basması, aile üyelerimizin odaya girmesi gibi. Evde

olmanın iyi bir tarafı ise ders başlama- dan yarım saat önce uyanabilmemiz, kahvaltı yapabilmemiz ve hazırlanmak zorunda kalmamamız. Bir süre sonra bu

yaşadığını üniversite gruplarında görebildim, buna ben de dahilim. Benim gibi restoranda çalışan öğrenciler, restoranların da kapanması ile maddi açı-

bu durumu biraz daha zorlaştırıyordu. Sağlık konusunda da saatlerce bilgisayar başında oturmanın bizleri çok etkilediğini söyleyebilirim. Sınavların evden gerçekleşmesi ve sınavı geçemeyince sınav hakkımızın gitmemesi, biz öğrenciler için gayet iyiydi. Bu korona döneminde başka problemleri de olan bazılarımız derslere iyi çalışmadı ve bazılarımız da uzaktan eğitim olduğundan dersleri iyi takip edemedi. Öğrencilerin bir kısmında yüz yüze eğitim çok daha verimlidir, çünkü online eğitimde dikkat dağıtıcı çok fazla unsur olduğu için konsantre olunamıyor ve bu şekilde verimlilik azalıyor.

Özellikle konsantrasyon problemleri olanlar için uzaktan eğitim verimli olmamaktadır. Sürekli evde olmak bazılarımızın psikolojisini de olumsuz etkilediğinden, önümüzdeki dönem üniversitenin açılması iyi olacaktır. Ben kendi açımdan üniversitenin uzaktan eğitim olmasını kötü bulmadım ve bir dönem daha uzaktan olmasını açıkçası isterim. Kış dönemi sıcak evimden derse girmeyi tercih ederim.

iyi taraflarda sıkıcı olabiliyor bazen insan hazırlanmayı, erkenden dışarı çıkmayı, trene binmeyi ve üniversiteye gitmeyi özleyebiliyor. Derste kamera açma konusu, bir taraftan odası müsait olanlar için normalken diğer taraftan ise odası müsait olmayanlar, evi kalabalık olanlar için zor bir durum olabiliyordu. Uzaktan eğitim döneminde ev ödevleri daha da fazlalaştı, galiba hocalarımız bizlerin evde olduğumuz sürede çok fazla boş vaktimizin olduğunu düşündüler.

Aslında ödev vermeleri değil de, galiba kısa süre içinde yapıp teslim etmemiz gerektiği için bizlerde biraz stres oluyordu. Koronanın başlarında yalnız yaşayan öğrenciler bayağı sıkıntılar

dan sıkıntı yaşadılar ve ayrıca üniversite harçlarının da tam ücretlendirme üzerinden talep edilmesi durumu daha da zorlaştırdı. Başlarda kütüphane ve üniversitenin kapalı olması, evde ders çalışmak zorunda kalanlar için de zorluklar oluşturdu diyebilirim. Kendine ait odası olmayanlar veya evi kalabalık olanlar ders çalışırken zorlandılar. Bir grup çalışması olduğunda, grubun üyeleri koronadan dolayı bir araya gelemediler ve internet üzeri görüşmek zorunda kaldılar. Herkesin aynı zamanda vakti olması veya müsait olması bazen mümkün olmuyordu.

Bir de öğrenciler birbirlerini zaten hiç tanıyorsa veya hiç görmemişse

KENDİNE AİT ODASI OLMAYANLAR VEYA EVİ KALABALIK OLANLAR DERS ÇALIŞIRKEN ZORLANDILAR

Dorothee Zimmer-Geçici Duisburg Essen Üniversitesi, Türkistik Bölümü Öğrencisi

Pandemide Eğitim

Benim için pandemi çok soyut bir kavramdı. Evet, tarihe baktığımızda dünyada pandemi dönemleri yaşandı: Veba hastalığı, 1920'deki grip pandemisi. Ama bugünlerde? Tıp biliminin bu denli ilerlediği zamanda bir pandemi yaşanabilir mi? Tamam fakir ülkelerde son yıllarda bazı epidemiler, ebola hastalığı gibi, görüldü. Bize böyle bir şeyin dokunmayacağına inanıyorduk. Kız Kalesi'nin hikayesini yaşıyor gibiydik. Yılan hastalık biçiminde hayatımıza girdi ve hayatımızı her yönüyle alt üst etti.

En 'normal' olan şeyler artık 'normal' değil. Aile görüşmeleri, arkadaşlarla buluşma, sinemaya gitme, düşün eğlenmeleri ya da defin törenleri - her şeyde 'kaç kişi, nerede, nasıl' gibi soruları sorarak katılma imkânlarını incelememiz gerekiyor ve hâlâ da hiçbir şey eskisi gibi değil. Kışın kentlerin çarşıları bomboştu - ancak toplumumuzun en fakir insanların dükkânların bir köşesine kıvrılıp, 'evlerini' kurduğu görüldü. Okullar ve üniversiteler de ıssızlaşmıştı.

Öğrenciler nerede? Öğretmenler nerede? Herkes evde ekranın önüne çömeldi. Pandemiden önce bilgisayarı bir tek daktilo veya kılavuz olarak kullanan insan artık internetin geniş kullanma olanaklarını öğrenmeliydi. Değişik platformların arasında gezinme, dosya formatları oluşturma ve derslerin internet programlarıyla verilmesi ve dinlen-

mesi hepimizi yeni bir çağa fırlattı. Önceleri ismi duyulmayan msteam, jitsi, blue button, zoom vs. gibi programları birden bire fazla düşünmeden kullanmayı öğrendik.

Bu pandemi zamanı bizi ve üniversite hayatımızı nasıl etkiledi? 2019 yılında Duisburg-Essen Üniversitesi'ne yazıldım. Ancak bir sömestr oraya gittikten sonra evde kalarak ders görmeye başladım. 2020 yaz döneminin ilk haftalarında hepimiz artık bu yeni sürece alışmak zorundaydık. Programları kullanmak

ve bütün program olanaklarını öğrenmek biraz sürdü. Bugüne kadar dersleri bu şekilde gördük ve internet bağlantısı sorunu haricinde, hemen hemen tüm dersler sorunsuz geçiyor.

Dersi bu şekilde takip etmek benim için, Essen'den uzak oturduğum için çok avantajlı oldu. Üniversiteye her zaman gidip gelmem gerekseydi o kadar modülü bitiremezdim. Üniversitenin ve kütüphanenin kapanması ise ödev yazmamı kötü engelledi. Kütüphanede kitap aramayı çok severim. Kitap gözünün önünde bulunduğu zaman, biraz

içine bakarak uygun kitabı seçmek bana daha kolay geliyor. Kütüphanede her zaman mutlaka başka ilgimi çeken kitaplar da keşfediyorum.

Üniversite hayatı yalnız eğitim almak demek değildir. Gençler, yükseköğrenim sırasında kişiliği geliştirme konusunda önemli adımlar atarlar. Arkadaşlık ilişkilerinin kurulması, kampüs hayatında farklı kurumlarda sorumluluk taşıma, öğrencilerin bağımsızlık ve öz güvenlerinin gelişiminde çok faydalı faktörlerdir. Bu çerçeveden

baktığımızda Korona hastalığı öğrenci hayatı üstünde çok olumsuz etki bıraktı. 2020'de üniversiteye başlayan öğrencilerin çoğu üniversitenin kampüsünü bile henüz görmediler. Halbuki yeni başlayanlar için gayriresmi bilgi alışverişi çok önemlidir.

Zoom üzeri derslerin bir seneden fazla sürmesiyle sanki bu ders formatında bir yorgunluk yaşamaktayız. Çoğu derste öğrenciler siyah bir kare olarak karşımıza çıkıyorlar. Henüz fazla kişi tanımadığım için bu şekilde isimlerin arkadaşları yüzleri bende kapalı bir kare olarak ka-

lıyor. Bu şekilde insan normal bir ilişki kuramıyor; çünkü birisi ile sadece ses yoluyla empati kuramıyoruz. Bu nedenden dolayı da internet görüşmeleri çok yorucu geçmektedir. Psikologların araştırmalarına göre sözlü dışı iletişim her zaman diyaloglara eşlik ettiği için sözlü dışı iletişimi olmayan bir konuşma bizi çok yoruyor. Biz, öğrenciler ve öğretmenler, bunu her gün ekranın önünde yaşıyoruz. Geçen sömestr haftanın bir gününde dersler molası sabah saat 10'dan saat 18'e kadar sürdüğü için akşamları inanılmaz yoruluyordum.

Online sınava girmek de çok zor. Biz öğrenciler sınav heyecanı yaşarken bir tek yazılacak konulara odaklanıyoruz. Teknik sorunlar üstüne gelince konsantrasyon dağılıyor. İnternette kopukluk yaşama veya heyecandan yanlış yere tıklama korkusu sınav boyunca sürüyor.

İnternetin var olması ve bize böyle imkânları sunması pandeminin ilk zamanında tabii çok önemli ve alternatifsizdi. İnternet olmasaydı belki okul ve üniversite eğitimi durmuş hale gelecekti. İyi ki, iyi veya kötü şartlar altında öğrenmek mümkün olabildi. Bu sürecin olumsuz etkilerini gidermek için artık okulların ve üniversitenin açılması ve pandemi koşulları ile birebir ders verme şartlarının netleştirilmesi gerekmektedir.

2020'DE ÜNİVERSİTEYE BAŞLAYAN ÖĞRENCİLERİN ÇOĞU ÜNİVERSİTENİN KAMPÜSÜNÜ BİLE HENÜZ GÖRMEDİLER

Tuğçenur Tuğrul
Duisburg Essen Üniversitesi, Türkistik Bölümü Öğrencisi

Pandemi süreci ve eğitim

Koronavirüsün 2020 yılının başlarında hayatımıza girmesiyle birlikte hemen hemen herkesin yaşam tarzı, işi ve ruh hali değişti. Dünyanın her tarafında yasaklar ve kapanmaların başlaması belki de en çok öğrencileri fazlasıyla etkiledi. Okullar belli aralıklarla bir kapandı, bir açıldı, bir tatile girdi, bir devam etti. Hem velilerin hem öğrencilerin canını sıkan bu durum ise hala devam etmekte. Hastalığın yayılmasını engellemek için yüz yüze eğitim durdurulup yerine uzaktan eğitime geçildi, ki bu çoğu öğrenci için bir hayli zor ve yorucu bir sürecin başlangıcıydı.

Öğrencilerin bir kısmı pandemiden önce çok başarılıyken, pandemiden sonra zayıf notlar ve kötü sonuçlarla karşılaşmaya başladı. Bunun başlıca sebeplerinden biri, tüm öğrencilerin aynı imkanlara sahip olmaması. Bazı öğrencilerin evinde internet bağlantısı bulunmuyor, diğerleri kendilerine ait bir cihazları olmadığı için derslere katılmakta zorluk çekiyor.

Bazı öğrencilerin ise evde başka kardeşleri veya akrabaları da bulunuyor ve ev kalabalık olduğu için dersleri sessiz bir ortamda dinleyemiyorlar. Sadece bu

eşitsizlik yüzünden bazıları dersleri hiç takip edemezken, diğerleri de konsantre olamayıp zayıf notlar alıyor. Bunun yanı sıra öğretmenin okulda olduğu gibi öğrencilerin sorularını sakince dinlemesi, onlara yardımcı olması ve ödevlerini kontrol etmesi de uzaktan eğitim ile beraber zorlaştı. Bundan dolayı yardıma ihtiyaç duyan öğrenciler

HEM ÖĞRENCİLERİN UZAKTAN EĞİTİM GÖRMESİ HEM DE ÇALIŞAN EBEVEYNLERİN İŞLERİNİ EVDEN YÜRÜTMESİ AİLELERİN ZAMANLARININ ÇOĞUNU EVDE GEÇİRMESİNE VESİLE OLDU

kendilerini yüzüstü bırakılmış hissederken, tembel öğrenciler de bunu fırsat bilip derslerinin üstüne düşmeyerek ödevlerini ihmal etti. Bunları tabii ki sadece ilkökul veya lisedeki öğrenciler değil, biz üniversite öğrencileri de aynı şekilde yaşadık.

Uzaktan eğitime geçildiği ve hepimizin evde oturduğu var sayıldığı için bu süreçte bizlere daha fazla ödev ve görev verildi ve sınav formatları değiştirilip bazıları zorlaştırıldı. Bizlerden normalden çok şey beklenen bu dönem, en çok çalışanları, kronik hastalığı olanla-

rı ve evde çocuklarına bakanları etkiledi. Fakat pandeminin sadece kötü yanları olmadı ve bence iyi taraflarından da yararlanabildik. Hem öğrencilerin uzaktan eğitim görmesi hem de çalışan ebeveynlerin işlerini evden yürütmesi ailelerin zamanlarının çoğunu evde geçirmesine vesile oldu. Böylelikle anne ve babalar çocuklarıyla eskisinden daha

HEM ÖĞRENCİLERİN UZAKTAN EĞİTİM GÖRMESİ HEM DE ÇALIŞAN EBEVEYNLERİN İŞLERİNİ EVDEN YÜRÜTMESİ AİLELERİN ZAMANLARININ ÇOĞUNU EVDE GEÇİRMESİNE VESİLE OLDU

fazla vakit geçirme şansı yakaladı. Yasaqlardan dolayı evden fazla çıkılmaması bile çocukların dersine ara verildiğinde ve anne babalar işlerini bitirdiklerinde beraber oyunlar oynanabildi, mutfağa girip yemek ve pasta tarifleri denenebildi veya sadece oturup sohbet edilebildi. Pandemi sürecinin bir başka iyi tarafı da biz öğrencilere verilen, derslere istediğimiz yerden katılabile imkânıydı. Bu fırsatı değerlendirerek eğitimim için yapmam gereken 3 aylık Türkiye deneyimini tamamlamış oldum ve aynı anda hem derslere katıldım hem de farklı yerleri gezdim.

Uzaktan eğitim görüyor olmasaydık, bu deneyim için derslerimi aksatmam ve sınavlarımı ertelemem gerekecekti. Bu dönemin iyi ve kötü yanlarını bir kenara bırakırsak, herkesin okulunu, hocalarını ve arkadaşlarını özlediğini düşünüyorum. Okuldaki insanlar çoğu kişinin sosyal çevresini oluşturmakta ve bu kişiler, sosyal çevreleri olmadan kendilerini eksik veya yalnız hissetmekte. Onların yardımıyla kendilerini motive etmekte ve yaşam tarzlarını biçimlendirmekteler. Bu, pandemi sebebiyle arka plana atılmış ve unutulmuş konumda.

Çoğu insan virüsten dolayı korku ve tereddüt içinde olduğu için okulda kimseyle görüşemediği gibi dışarıda da birileriyle buluşmak istenilmemekte, bu da söz konusu kişileri yalnızlığa ve melankoliye itebilir. Bence sırf bunun için bile okul, üniversite ve iş yerlerinin yakın zamanda açılması büyük önem taşımaktadır. Eğer herkes kendine dikkat eder, tedbiri elden bırakmaz ve gerekli önlemleri alırsa, eski hayatımıza dönmek sadece geleceğe yönelik bir hayal değil, yavaş yavaş ona doğru adım attığımız bir gerçek olabilir!

İrem Nakazawa
Duisburg Essen Üniversitesi, Türkistik Bölümü Öğrencisi

Korona ile Toplumsal Değişmeler

2020 senesi hepimizin hayatını karmakarışık bir halde bıraktı. Günlük hayatımızın ritmi bir an yok olunca, kendimizi boşlukta bulduk.

Pandemi sayesinde Almanya'daki hatalar, problemler önümüze serildi. Okulların, şirketlerin, üniversitelerin, kendi evlerimizin de dijitalleşme konusunda çok geri kaldığı belli oldu. Dijitalleşme ve teknolojiye erişim açısından toplumdaki sınıflar arası farklılıklardan dolayı ekonomik yönden dezavantajlı olan insanlar ve çocuklar, lockdown süresince internet üzerinden online eğitime ya çok nadir erişmişler ya da hiç erişememişlerdir. Bu nedenle internete erişim ve dijitalleşme imkânının bir temel hak olarak veya buna benzer bir statü ile bütün insanlara eşit olarak verilmesi ihtiyacı doğmuştur. Pandeminin sebep olduğu lockdown nedeni ile özellikle üniversiteye yeni başlayan öğrenciler, üniversite yaşamına tam olarak katılamamışlar ve uyum sorunu yaşamışlardır. Lockdown nedeni ile okullarından uzakta kalan öğrencilerin okul ve diğer arkadaşları ile bağları zayıflamış ve bu nedenle karşılaştıkları psikolojik so-

runlar konusunda destek alamamışlardır. Ayrıca üniversitede psikolojik destek sağlamak için gerekli sayıda eleman bulunmamaktadır.

Lockdown nedeniyle yapılması gereken yazılı sınavlar öğretim görevlileri tarafından sürekli ertelenmiş ve so-

runlar konusunda destek alamamışlardır. Ayrıca üniversitede psikolojik destek sağlamak için gerekli sayıda eleman bulunmamaktadır.

nunda da yapılamamıştır. Bu nedenle öğrenciler bir yıl kaybetmişlerdir. Sözlü sınavlar Zoom adlı internet yazılımı aracılığı ile yapılmıştır. Sözlü imtihan sırasında meydana gelen internet kesintileri nedeniyle imtihanlar aksamıştır. Bu eğitim programının da aksamasına neden olmuştur.

Pandemi nedeni ile yapılan lockdown öğrenci değişimi programlarını da aksatmıştır. Özellikle Japonya gibi

uzak ülkelerdeki üniversitelerle yapılan öğrenci değişimleri kapsamında bu ülkelerdeki programlara katılacak olan öğrenciler, bu programlara internet üzerinden katılmak zorunda kalmışlardır. Bu da aradaki saat farkı nedeniyle öğrenciler açısından çok zor olmuştur. Pandemi süresince üniversite kütüp-

uzak ülkelerdeki üniversitelerle yapılan öğrenci değişimleri kapsamında bu ülkelerdeki programlara katılacak olan öğrenciler, bu programlara internet üzerinden katılmak zorunda kalmışlardır. Bu da aradaki saat farkı nedeniyle öğrenciler açısından çok zor olmuştur. Pandemi süresince üniversite kütüp-

haneleri de kapalı olduğundan gerekli olan bilgi kaynaklarına da ulaşmak zor, hatta çoğu zaman imkansız olmuştur.

Pandemi ve lockdown bize internetin uzaktan eğitim için ne kadar gerekli olduğunu göstermiştir. Bu nedenle üniversiteler dijital alt yapıya gereken önemi vererek, internet altyapısını güçlendirmelidir. Kütüphaneler ve diğer bilgi kaynakları digital ortamda da öğrencilere hizmet verebilmeli, kütüphaneler-

de bulunan kitap, ders notu gibi bilgi kaynakları dijital ortama aktarılmalıdır. Yazılı ve sözlü imtihanların dijital ortamda da yapılabilmesine olanak sağlayan yazılımlar geliştirilmelidir. Lockdown süresince üniversite yönetimi öğrencilerin yaşayabileceği psikolojik sorunlar için gerekli psikolojik desteği sağlayacak önlemleri almalıdır.

Son söz olarak yaşlılara bilgisayar eğitimi verilmesi, bilgisayar ya da akıllı telefonların kullanıcı arayüzleri yaşlıların da rahatça kullanabileceği şekilde kolaylaştırılmalıdır. Böylece yaşlı insanların da toplumdan dışlanarak yalnızlık hissine kapılmalarını önleyebiliriz. Özellikle lockdown hayatımızda bir şekilde var olan, ama şimdiye kadar pek ilişki kurmadığımız komşularımızla da daha yakın ilişki kurmamızı sağladı. Böylelikle 'komşuluk kültürünü' yeniden keşfetmek de pandemi ve lockdown'un hayatımıza getirdiği olumlu bir etki oldu.

EN ÜSTTEKİLER

EN ALT TAKİLER

